

Uši a Vítr

ROZHOVOR • SÉPIOVOU KOSTÍ • MÚZY MEDÚZY • DÝMEM • FILMOVÉ OKÉNKO • TRAUMERŮV SLOUPEK • PODIVUHODNÉ NECESTY • KOMIKS • GULÁŠ
MIKYHO ZÁPISNÍK • SVJET PODLE KVĚTUZORA • HOVORY S HEROTEM • ZÁPISKY BÁSNÍKA ULICE • ÚHLY POHLEDU • DŮKAZY • OHEŇ NA STŘEŠE

Rozhovor: Petr Randula

*Petra Randula alias Karkula (*1959) pochází z Valašského Meziříčí a hrál v brněnských kapelách Sbor hudby, Třírychlostní Pepíček a Ještě jsme se nedohodli, později se zabýval hlavně elektronickou hudbou. Na začátku devadesátých let se ze scény vytratil, čtvrt století se hudbě akčně nevěnoval. V roce 2015 však zase začal hrát na syntezátor a po 32 letech obnovil kapelu Sbor hudby, s níž roku 2022 vydal CD Na stolku v herně, přičemž repertoár mají na několik dalších.*

Petr Randula na festivalu Krákor v Ostopovicích, červen 2022, foto Maryen

Petře, jsi vůdčí postavou seskupení s názvem Sbor hudby. Víš, že jste vznikli již v roce 1983, takže letos je to 40 let od založení. Tys byl myslím původně bubeníkem, později jsi předsedal za klávesy. Jak bys popsal začátky kapely?

Honzo, tady hned musím opravit moje nástrojové preference. Můj hlavní nástroj jsou klávesy. Prošel jsem bigbitem ve ValMezu, kde jsem byl kapelník kapely Crocus (dnes Canon), a byla to klasika, hard-rock na zábavách, taky vlastní věci. Mohli jsme si dokonce udělat vlastní koncert v Lidáku v rámci možností které tehdejší JKZ ValMezu umožňovalo. Ve ValMezu byly v 70 letech možnosti které jinde nebyly, v zámku byly zkušebny, v M-klubu hrálo všechno co bylo v bigbítu a folku k poslouchání. To je základ toho, co pak Valmez zplodil. Bigbít jsem hrál v období 1977–78 a pak jsem ještě jeden rok v Přerově, taky bigbítové kapele. Současně jsem ale poslouchal art rock, rock v opozi-

Kde se vzal Festival? ...spodních proudů

Na počátku byl festival Mlýn, který poněkud paradoxně pořádán Brňáky na mlýně Radouňka v Jindřichově Hradci, navázal na nespoutané večírky pořádané v kinopivárně v Brně-Prizřenicích, poté v klubu Boomerang (později Boro), a to asi od roku 2000. Mlýna se uskutečnily nezapomenutelné dva ročníky v letech 2003 a 2004: *akce byly kolorovány neuvěřitelným bordelem, návštěvníci festivalů si sami točili pivo a obsluhovali se za barem, čárky si dělali na zed' a všechno plus minus nakonec vyšlo... Na jednu subtilní dívku při tanečních kreacích spadl reflektor. Na festival přijel Kajdy, účastnili se i policajti...*

Posledními počiny, navazujícími na tradici koncertů Spodních proudů, byl festival v Kutínách v roce 2005 a v brněnském klubu za pracákem o rok později. K původnímu názvu jsme se vrátili až v roce 2015, kdy proběhl večer v brněnském klubu Brooklyn. Od roku 2016 pak v klubu Paradox, dnes v U.C.

Pátek 24. března 2023

Unleaded Coffee na ulici Hybešova v Brně

18:00 ŤOVAJZ & SPOL. – zhudebněná poesie Karla Šebka

19:00 VÁCLAV BAHŇOUS BLABOLIL

20:15 SBOR HUDBY

21:30 SONGS FROM UTOPIA

23:00 NAPOLI

00:00 PLUM DUMPLINGS

Krákor 2023 předprodej zahájen

Po srandách s kovidem se rozevlátý Krákor vrátil mezi roze-
klané ruiny Hitlerovy dálnice do Ostopovic u Brna. Letošní
program padl na 16. a 17. června a najdete ho na zadní
straně novin, podrobně a aktualizovaně pak na webových
stránkách spodniproudy.cz. Tam najdete rovněž instrukce
k předprodeji vstupenek, které si lze zajistit bankovním
převodem nebo osobně v Brně.

Jednotné vstupné na oba dny je letos 500 Kč na místě.

Vstupenka v předprodeji 300 Kč.

Předprodej bude možný pouze do konce května. A dobře
poslouchejte, co vám teďka řeknu: *Žádné výjimky, dobře si
nechte poradit a kupte lupení včas.*

Nebát se vstupovat do neznáma

ci a samozřejmě under kapely. Což ostatní spoluhráči nebyli takto orientováni. A to nemluvím o konkrétní nebo elektro-akustické a elektronické hudbě. Takže jsem se vydal hledat vlastní cestu, a vytvářet vlastní věci. Většinou jsem zhudebňoval básně a tíhnul jsem k beat generation. Takže jsem od varhan z NDR přezbrojil na klavír české výroby (stejný používali PPU) a analogový synták Yamaha CS-5. Takže jsem mohl začít vytvářet elektro-akustické plochy a improvizální akce. Od roku 1978 jsem studoval v Brně vysokou školu. Byl jsem tam právě v pravou chvíli, vznikly tam v roce 1982 Valné hromady a mohl jsem spoluorganizovat s Honzou Křížem koncerty alternativních a jiných kapel na vysokoškolských koležích. V roce 1982 jsem se seznámil se spolužákem Jirkou „Bobšem“ Prokšem, který byl z Havířova, a na závěrečném cvičení vojenské katedry jsme spolu hráli poprvé pro spolužáky, což byla výborná únikovka. No a následně jsme už hráli jako Třírychlostní Pepíček na Letorocích v Havířově, už včetně kytaristy Jirky „Hrob“ Dvořáka, repertoár, který byl kombinací elektroniky, punku, s texty, které byly útokem na všechno, co většinová společnost nechtěla slyšet. Hned pak následovala řada vystoupení na Valných hromadách v Brně a Praze. No a v únoru 1983 v rámci under jam-session v zahradním domku u Fialů (bratři Fialové ještě nebyli hudebně aktivní) jsem narazil na tři hochy, kteří přerušili jam-session svou zkouškou. Hráli v duchu under několik písní, složení basa, ságo, housle. Vloudil jsem se jim do zkoušky přes bicí, u kterých jsem seděl ještě z jam-session, a trochu jim začal kecat do skladeb. No a za 14 dní jsme už hráli v Praze v rámci Valné hromady tři koncerty. Takže během půl roku jsme vytvořili několik dalších skladeb, odehráli Val-

nou hromadu v Brně a několik under akcí. Já ale pak musel na rok na vojnu, a následně odešel pracovat do Ústí nad Labem. Houslista Vašek Košťál hrál v řadě dalších kapel (Minimální orchestr, Betula pendula, ...). Já se po vojně věnoval nahrávání kazety Slepého střeva a dalších kapel, což byl začátek Rytmické mládeže. Současně jsem v letech 1985–86 hrál s Ještě jsme se nedohodli a začal se věnovat comtuter art. To objasním a přiblížím později.

Roku 2015 jsi s houslistou Václavem Vášou Košťálem obnovil činnost Sboru hudby – co tě k tomu vedlo po 25 letech?

V roce 1990 jsem poslední hudební projekt dělal pro Činoherní studio v Ústí nad Labem, hudbu k divadelní hře Na stolku v herně. Byl jsem již vyvázan z politických povinností, hned od počátku jsem byl v KC OF Severočeského kraje. Centrum dění bylo v Činoheračku, bydleli jsme hned vedle a dělal jsem jim tehdy hudbu, externě i hrál malé role. Moje hlavní působení ale bylo v oblasti software, pracoval jsem jako programátor, počítačový grafik a následně založil softwarovou firmu. Neměl jsem prostor ani energii na jiné věci (kromě rodiny). Kamarádi hráli v kapelách, ale ztratil jsem i kontakty, byl jsem ve své bublině, která byla kreativní, a tedy mě naplňovala. A najednou mi rodina a firma dala v roce 2009 k narozeninám klávesy Yamaha, vybral je kamarád Lukáš Hejný. Tehdy u mne pracoval a nyní hraje v under kapele Nazdárce. Hrál s námi i na Potulném dělníku jeho zhudebněnou báseň Rum od Gellnera. Pointa akce byla asi v duchu vytrhnout workoholika z jeho bubliny. Pravda, kromě trocha sportování a občasné návštěvy koncertu jsem vymýšlel projekty a řídil firmu. Takže s klávesama to nebylo

Sbor hudby v brněnském ArtBaru Druhý pád na Valné hromadě, zleva Jiří Bobeš Prokš, Petr Fiala, Petr Karkula Randula, Václav Váša Košťál, foto archiv P.R.

Obal CD Na stolku v herně

nic moc, moc jsem v tom nepokročil a těch 20 let bylo fakt moc. No ale abych se dostal ke Sboru hudby. Dcera už chtěla klávesy prodat, když viděla, že to se mnou nehnulo. Naštěstí bigbítáci z ValMezu se ozvali, abych s nima zahrál na vzpomínkových akcích, které pořádali. To už byla výzva, abych se aspoň trochu restartoval, což bylo bolestivé. No a na jedné akci jsem potkal Vaška Košťála, tak jsme pokecali a on se zmínil, že René Zelenka, básák již zániklého Sboru hudby, má 50. narozeniny, a abych přijel. Tak jsem navrhl, že něco málo bychom mu mohli zahrát. A povedlo se nacvičit čtyři skladby různého žánru, Perfect day od Lou Reada, bretaňskou Tri martolod, Canon in D od Pachelbela a moje zhudebnění Básně skoro na rozloučenou od Václava Hraběte. Podmínky na akci byly děsivé, červen a byla zima, kroupy a my jen dva. Dočasný aparát jen pískal, a ten, co měl být, ještě nedorazil, klasika. No, zahráli jsme to jednou, podruhé, potřetí a kamarádi vtrhli na pódium, takže se nedalo už ani hrát (mně ukradli noty, cha cha sranda). Ale já nebyl nadšen, spíše jsem měl pocit, že to bylo hrozné. Sedl jsme do auta a jel v noci do Prahy. Vašek, který už prakticky končil s hraním po desítkách let, to taky bral jako present pro Reného. Vašek mně zavolał za pár dní, že to bylo fajn. Tak jsem sebral odvahu, zapomněl na špatný pocit a vyrazil do kopců nad ValMezem na zkoušku. To byl rok 2015. Po půl roce bylo jasné, že to půjde, ale cesta bude dlouhá. Neměli jsme již žádné kontakty, pořadatelé už byla úplně jiná generace, a na umělecké kompromisy jsme už vůbec neměli náladu, což jsem nikdy nedělal. Takže skladby vznikaly dle nálady a chuti v duchu under-alternativního stylu, šansonu, artificiální hudby. Samozřejmě řadu věcí jsme mohli použít z minulosti v novém hábu.

Sbor hudby jsem viděl poprvé v červnu 2016, a to na Skleněné louce, konkrétně v půdním prostoru Místogalerie (dříve Strěpy). Skleněnou louku založil Zdeněk Plachý (hudební skladatel, divadelní a televizní režisér, umělecký šéf činobry Národního divadla Brno, zemřel v roce 2018) a tam jsem se s ním taky naposledy viděl. Jak na něj vzpomíná? Pokud vím, tak jsi s ním spolupracoval.

Zdeněk byl velmi vnímavý a otevřený člověk. Byl jeden z mála, který se ke mně choval stejně jako v 80. letech, když jsme se po 30 letech opět potkali. V hudební oblasti jsme si byli velice blízcí. V následném setkání dole na Skleněné louce v roce 2017 hned na úvod položil dvě otázky, která dokumentují jeho rozhled. Budete hrát *Běžím*? Jak to děláš, že mixuješ Bouleze a Emersona? což jsem bral jako nadsázku, ale Zdeněk tím připomenul rozsah tvorby, která se nám nyní daří realizovat. Toho se ale nedožil, jen to vyslovil. Měli jsme i rozhovor na pódiu, ale ten na videozáznamu koncertu chy-

bí. Naše přátelství má kořeny v roce 1982. Už si nevzpomínám, na jaké akci jsme se seznámili, ale musel ve mně vyvolat pocit důvěry, protože jsem mu v létě půjčil moje pracovní pásky, což bylo velké riziko, jelikož nebylo žádné zálohování jako dnes. Vracel mi pásky s jiskrou v očích a nadšením, a podobně informoval Aloise Piňose, profesora JAMU, který dělal výborné pořady o elektro-akustické hudbě v Divadle hudby, což nepřímě pomohlo „mé“ interaktivní performance v červnu 1983 v Divadle hudby. Spojil jsem malíře (Rostu Čuříka), sochaře (Laca Garaje), básníka (Švandiniho) do tvaru, který byl částečnou improvizací. Magnetofonový pásek s konkrétní hudbou, úryvky ze společných jam-session a elektronickými plochami byl základ (účastníci jej neznali). No a ten se pustil, já k tomu hrál na klavír, plus kamarád (Duduš) podtrhoval snažení na kytary a různé pomocné rytmické pomůcky. A umělci tvořili. Výsledek byl překvapivě silnější, než jsem předpokládal. Výsledek v podobě výtvarných děl a novotvaru z hlediska emocí se stal nečekaným oživením v Divadle hudby. Street art se taky následně povedl, výtvarná díla byla po nějaký krátký čas součástí jedné hlavní ulice v Brně. Složka, kterou jsem nepředpokládal, byl útok na čich obecnstva. Barvy a další materiály doslova zamořily malý prostor Divadla hudby, což byl další rozměr performance. Zdeněk byl unešený, stejně jako další lidé s otevřenou myslí. Pak jsem odešel z Brna na vojnu a následně do Ústí nad Labem. Obnovili jsme kontakt v roce 1985, Zdeněk mě seznámil s Rudou Růžičkou, profesorem z JAMU, který byl propagátorem computer music. Tak začala moje práce na software pro generování hudebních sekvencí CCOMP. S Rudou jsme spolupracovali v letech 1985–89 velmi úzce. Bohužel nedávno umřel. Ruda navštěvoval naše koncerty a byl stále otevřen i jinému pojmání progresivní hudby, než sám vytvářel. V roce 1987 se Zdeněk ještě zúčastnil jako „pozorovatel“ přípravy hudby k představení Antigona pro Studio JAMU. V té době tam byli herci nadějně generace, jako třeba Vladimír Javorský, a dokonce se postavili režisérovi, protože já jsem to pojal jako kontinuální hudební tok, nikoliv jako nudné podbarvování děje. Na premiéře to nezaznělo podle mých instrukcí, ale herci byli se spoluprací spokojeni. Nechal jsem je třeba běhat po schodech v přesných intervalech a přesných počtech, abych získal konkrétní hudbu pro další stih a podobné srandy. Se Zdeňkem Plachým jsme se pak neviděli spoustu let. Zaznamenal jsem, že hrál v Dunaji, založil Skleněnou louku, dělal režiséra v divadlech. V roce 2016 na našem koncertu na Skleněné louce nebyl, skončil v nemocnici se zápallem plic (to mně smutně zavolał). Potkali jsme se až v roce 2017. Potvrdili jsme si tehdy spolupráci na společném hudebním projektu, ale to utnul vyšší moc jeho nečekanou smrtí. Na jeho pohřeb ve Křtinách jsem jel autem se zlomenou nohou bez sádry, manželka mě nechtěla pustit, ale nešlo to jinak. Z pohřbu jsem vzal Pepu Klíče k němu domů s jeho violoncellem, nic nehrálo, drželi jsme tichou vzpomínku. Zastavil jsem, v autě stále bylo ticho, jen jsme prohodili pár slov a zavzpomínali na Zdeňka. Když Pepa vystoupil, nastartoval jsem auto a najednou na plné pecky hrálo *Běžím*. Zdeňkova oblíbená.

Organizoval jsem vám pár koncertů, třeba na Skalákově mlýně, na Krákoru, na Potulném dělníkovi v brněnském klubu Paradox či teď na Festivalu spodních proudů v brněnském klubu Unleaded coffee. Postupně jste se rozrostli o baskytaristu Jiřího Bobše Prokše, nově pak ještě o trumpetistu Františka Petrovického. Jak bys popsal vývoj Sboru hudby od vašeho návratu na scénu roku 2015?

Prvotně jsme se s Vaškem Košťálem shodli, že musí být skladby v rámci dua dotažené interpretačně i kompozičně. A teprve pak budeme hledat spolupracovníky z okruhu hudebních přátel. První tři roky jsme zkoušeli a sbírali hlavně zkušenosti na vystoupeních v klubech. Hráť některé složitější věci jen ve dvou vyžaduje souhru. To se nám podařilo, zároveň jsme zjistili, že hrajeme skladby ve třech hudebních směrech: alternativa, šanson, artificiální současná hudba. Cítil jsem, že bychom potřebovali další hudebníky, aby se aranž dotáhla. První volba pro alternativní směr byl Jirka Bobeš Prokš z Havířova, basista, se kterým jsem hrál v Třírychlostním

Pepíčku, pomáhal mi nahrávat Očistec a další projekty. Pak přišlo nahrávání CD *Na stolku v berně* a spolupráce s hudebními přáteli. Repertoár už byl dosti široký, ale cítil jsem potřebu dalšího melodického sólového nástroje do některých skladeb. Hraji na klávesy harmonické a basové party + el. bicí a zpěv, a další ruku už nemám. Vašek má několik výrazových poloh, ale celkovou dynamiku skladeb a vrstvení motivů už nebylo, jak udělat. Tak přišla doslova náhoda. Vždy jsem chtěl mít k dispozici trubku. No a kamarád mně napsal, že má v kapele trumpetáka, že je moc dobrý a že mi ho přenechá. A bylo. František s námi má nazkoušeno zatím pár věcí, ale plně to pomáhá v šansonových i artificiálních věcech. Pořád se ale snažím držet linii kompaktního tvaru s minimalistickými prvky, bez zbytečných výplní.

V lednu 2020 jsme spolu pořádali v brněnském klubu ArtBar Druhý pád obnovenou Valnou bromadu jako vzpomínku na legendární přehlídky alternativních kapel v Brně v letech 1982–83. Právě Valné bromady jsi zakládal společně s Petrem Wernerem. O rok později proběhla Valná bromada ještě v Praze. Jak to vidíš dále a jak vzpomínáš na začátky Valných bromad s Petrem Wernerem?

Petr Werner a jeho tehdejší manželka Zina studovali techniku, tak jako já. Znali jsme se z kulturních akcí v Brně. Petr měl kapelu Nukleus a dělal v klubu na Křenové poslechové pořady. Oba byli organizačně schopní, tak zkusili pořádat přehlídky kapel pod názvem Valná hromada. Zina se starala o povolovačky a Petr o technickou stránku (měl velmi slušnou zvukovou aparaturu). Museli sice měnit místa, kde se přehlídky v Brně konaly v letech 1982–84, ale bylo i několik Valných hromad v Praze. Bylo vždy narváno, Valné hromady objevily pro širší publikum řadu kapel a muzikantů, kteří stáli na počátku toho, co se dnes nazývá brněnská alternativa. To, že se nám společně podařilo zorganizovat vzpomínku na Valné hromady bylo pro mne osobně velkou radostí. Bohužel i smutkem. Krátce před touto akcí umřel Bobr, leader Odvážných bobříků, což bylo připomenutím toho, že nemládne. Petr Werner už taky nebyl mezi námi, Lenka Zogatová taky, můj spoluhráč Jirka Hrob Dvořák taktéž odešel do věčných lovišť.

Vaši zatím jedinou desku jste vydali na sklonku roku 2022 pod názvem Na stolku v berně. Míchál ji Luboš Malinovský a mezi hosty jsou takové jména jako Mikoláš Chadima, Petr Fiala, Josef Klíč či Josef Ostránský. Jak ke spolupráci došlo? Předpokládám, že se znáte z 80. let – samozřejmě je Petr Fiala, s nímž jsi brál ve Slepém střevu, z něhož se vyvinula Mňága a Žďorp.

Prakticky všichni, co jsi jmenoval, patří k hudebním přátelům z 80. let. S Mikolášem a Pepou jsme se skamarádili v rámci Valných hromad. Petr Fiala je z ValMezu, a patřil k těm, co si dovolím považovat za mé alternativní děti, tak jako Vaška a řadu dalších. Prakticky jsem je navedl na cestu, která vede k autentické tvorbě. Pepa Klíč je klasik, který se umí naladit na under-alternativní myšlení. A ještě musím zmínit Milana Muliho Vašíčka z ValMezu. Kytaristu, který přesně trefil finále do Básně skoro na rozloučenou. Takže jsem každého oslovil ke spolupráci ve skladbách, kde by jim to mohlo sedět. Nešlo o to, aby excelovali, ale přispěli k barevnosti skladeb. Za mne velká spokojenost. Nemohu samozřejmě zapomenout na Luboše Malinovského, který to s námi neměl jednoduché, ale vše jsme zvládli. Součástí Sboru hudby je i grafik ze Slovenska Michal Rafo Rafaj, který navrhl obal, a se mnou i náš web.

Jako autor hudby je na desce uvedena celá kapela – jak vlastně komponujete ve Sboru hudby? A zhudebňuješ texty nebo ty texty napíšeš na botovou muziku? Na desce jsou texty jak tvoje, tak známých básníků Vítězslava Nezvala, Fráňa Šrámka či Václava Hraběte, ale i Jirky Dvořáka, který psal texty pro Třířychlostního Pepíčka.

Ty starší věci se přearanžovaly, nechtěl jsem, abychom se pokoušeli obnovovat něco, co má už svou autenticitu. Takže proměny věcí jako *Příběh Sboru hudby*, *Červený stan* nebo *Lepší ruka ždráva* do současné podoby nebyl problém a proběhlo to rychle. Ostatní věci vznikaly z mých základů a postupně se přidávaly další nástroje. Va-

Třířychlostní Pepíček, zleva Karkula a Bobeš, 1983, foto archiv P.R.

šek má schopnost se naladit na mou náladu a přinést svou podobu motivů. Jirka vstupuje postupně, i s ohledem na to, že aranžé vždy spojuji s obsahem textu, a tedy i dynamiku odvíjím od textu. U zhudebňování básníků je to vždy o nasátí emocí v textu a pak zvolení harmonie, která podtrhne text. U ostatních skladeb se text většinou vytváří dle rytmu a povahy skladby.

Kromě programu se skladbami z alba Na stolku v berně vystupujete s dalšími programy – blavně Očistec, který máte v plánu rovněž vydat na CD a brávdáte jej v sakrálních budovách, respektive v prostorách vhodných k duševnímu usebrání. Jak došlo ke zrodu tohoto programu?

Očistec je báseň od kamaráda Jirky Maška. V roce 1982 jsem pro tento text vytvořil 30 minut hudby. Nahrával jsme to koncem roku 1982 v evangelickém kostele ve ValMezu. Hned 30. 12. 1982 tam byla i premiéra. Text četli kamarádi z brněnského uměleckého prostředí: Roman Švanda, Laco Garaj, Rosta Čuřík, Roman Křištof, Zuzana Růžicková, Jana Soukupová a Jaroslav Achab Haidler. Bylo několik dalších repríz, ale už nikdy v plném složení jako poprvé. Četl jsme třeba i sám text s hudbou před plným kostelem mladých lidí... Takže tento směr jsem chtěl rozvinout i v rámci Sboru hudby. Pro prostory duchovního usebrání vzniklo několik skladeb, které hrajeme jen ve dvou, klávesy a housle, a velmi často k tomu jsou i počítačové animace, které vytvářím s kolegou Petrem Maarem, vždy jen pro jednu skladbu. *Fanfáry proti strachu* a *Myšlení stroje* budou na třetím CD. *Ora et labora* je nejrozsáhlejší a plánuji, že ji budeme hrát v plném složení, tedy i Jirka a František a animace.

Vzpomenul jsi výtvarníka Laco Garaje, se kterým spolupracuješ – myslím, že šlo o hraní do procesu tvorby obrazu. K této spolupráci ses dostal jak? A k hraní do autorského čtení básní? Viděl jsem tě na Skleněnce s básníky okolo Martina Štvrteckého...

Právě skladba *Ora et labora* se stále klube na svět a měla by být i s výtvarnou performancí Laco Garaje. První zkouška v květnu 2022 u Laca v ateliéru proběhla více než úspěšně. Akci zaznamenal Vítězslav Kopřiva, takže jsem mohl zpětně vidět, že vše zafungovalo. Navázali jsme s Lacem na neverbální propojení jako před 40 lety. Co se týká básníků, byl to test skupiny mladých básníků, jak dalece jsou schopni improvizovat. Ne však ve smyslu jen bláznit, ale své verše včlenit do hudebního doprovodu. Beat generation a další a další s tím běžně pracovali. To je ono okénko do čtvrtého směru Sboru hudby – improvizací hudba. Akce na Skleněné louce byla připravována Martinem Štvrteckým, bohužel jen on byl připraven. Taky jeho básně s mým doprovodem byly nejlépe přijaty. Ostatní buď nenašli rytmus podkladu, nebo se ani neobtěžovali si to předem poslechnout (zaslal jsem předem motivy, které budu variovat), takže to nefungovalo. To je ale vždy riziko u akcí podobného typu. Pro improvizaci musí být vlohy.

Otázky – Honza Bartoň

Uši a Vítr

Sépiovou kostí:

VRŠOVICE 2016 : VRATISLAV BRABENEC & RICHARD PECHA

Vratislav Brabenec (1943) je básník, zahradník, saxofonista a spisovatel. Bývalý člen skupiny The Plastic People of the Universe. Nyní působí v kapele Pal-Post Unit. Je autorem většiny knih z produkce Vršovice 2016 (Nevyžádaný příspěvek, Trdliště, Tanec duchů, Legendy a čáry, Payday, Eden: Třída sboru národní bezpečnosti, Posvácení, Život v Ječným, Karlín-Přístav / Karlin – the Port, Stromečky, nejnověji subor rozporek & rozprávek aj. Vlk a Plch) a mnoha dalších (Sebedudy, Vůl Hvězda Ranní, Vážený pane K., Denver, Garden is Open, Podzim, Na ouvrati aj.). Letos se dožívá 80 let. Gratulujeme!*

Richard Pecha (1971) je malíř, kreslíř, ilustrátor (ilustroval většinu knih V. B.), spisovatel /Je autorem knih Benzin & celuloid (2016), Tanec duchů (2017), spolu s V. B. a Bertou Vlčí mák, Vidět ulky (2018, spolu s B. Ondrovou), Děsivá setkání (2019, spolu s E. Larou), Bláznovo zlato (2020), GDBMN: Suky (2020)/ a advokát; společník VB při obchůzkách po vršovických hospodách a ve vydavatelství Vršovice 2016.*

Richard Pecha a Vratislav Brabenec, 2022, foto Babeta Ondrová

O TOM, JAK VZNIKLO VYDAVATELSTVÍ VRŠOVICE 2016...

O tom, jak vzniklo vydavatelství Vršovice 2016, a kdo vymyslel název, máme s Vráťou každý jinou verzi. Nesporné je to, proč vzniklo. Nejmenované velké vydavatelství si u Vráti objednalo knížku s mými ilustracemi. Byli jsme nuceni absolvovat několik redakčních sezení, kde nám radili, jak se píše a kreslí. Vráťa byl samozřejmě celou dobu ožralej. Velmi. Shodli jsme se, že tohle už ne. Jenže Vráťa se rozepsal. Chrlil texty všeho druhu, několik denně. A vidět to vytištěné (a poslouchat případnou chválu) se mu zalíbilo. Takže mi oznámil, že zakládáme vydavatelství, on bude psát a já budu dělat to zbývající. Hádat se s ním nemá cenu. První publikací byla kombinace komiksu a jeho básně Nevýžádaný příspěvek. Báseň jsem od něj v tom roce 2016 dostal k narozeninám, on ode mě komiks (protože zpochybňoval jeho vyprávěcí možnosti). V komiksu jsem převyprávěl pravdivé dialogy, které se mu nedařilo zapsat. Vzal komiks na milost a rozhodl, že dárky slepíme k sobě a tenhle hybrid vydáme. Papír jsme víceméně ukradli, tiskárnu zařídil kamarád. Graficky to zpracovala Klára Zápotocká, kterou jsme ukecali v hospodě. Následovalo dalších 15 knížek, pár knížek navíc vydal Maťa (básničky). Graficky nám pomáhají Babeta Ondrová, Jan Kloss, něco jsem dělal já s Karlem Urbanem, když si vzpomeneme na korektury, projde to Pavla LeRoch. Nevzpomeneme si ale vždycky, a někdy i schválně necháváme texty, jak jsou. Vydáváme, co sami uděláme, a to je dobrý. To, že to vypadá, jak chceme a nikdo do toho nekecá. Máme jediné pravidlo – žádné granty a příspěvky od státu či jiných prudičů. Vydává se, jen když si na to sami vyděláme. Je to spolehlivá brzda Vráťovy grafomanie.

Richard Pecha
29. 12. 2022

pokračování na str. 6 a 7

VRATISLAV BRABENEC

Z VRŠOVIC DO SUCHODOLA

2. 3. 2019

Stíhal jsem to tágem... nebo i metrem. Několikrát jsem si představoval – staromilsky – že kdybych měl koně, kterej i kluše, byl bych v tom Suchodole buď nastejno, ale spíš dřív. To bych dělal za mlada – s tím koněm, kterej ještě kluše. Teď ke stáru bych jel bryčkou, a stejně... Cestou bych možná stihnul šnyt v nějaký voblíbený... A nemusel bych poslouchat nadávky taxíkáře, kterej projíždí na červenou, ani se koukat na zoufalej dav v metru nebo tramvaji. V cestě bych určitě neměl žádněj rozestavěnej tunel, kterej nic nezrychlí. Tunely – podzemní chodby se tehdy hloubili tak, aby ani polní ouvoz neodklonily. Nebo bych šel pěšky... Není to zas tak daleko.

...

Můj dedeček Emil K. šel v r. 1900 pěšky z Prahy do Paříže. Na vejstavu. Byl tam za dvacet jedna dní. Cestou navštívil i pár pivovarů a hostinců... Těsně před Paříží mu zastavil nějakěj hrabě s kočárem a ptal se Kampak? Na výstavu, řekl dědeček francouzsky. Já taky, odpověděl ten hrabě. A tak to dědeček vodšlapal celý, až na těch posledních asi patnáct kilometrů. Zpátky jel vlakem přes Benátky, ne ty n/Jizerou...

(Payday, 2019)

DEN DNEŠNÍ

Den dnešní se nápadně tomu včera podobá.
V tu stejnou dobu jsem jedl a pil to samý.
Pět piv a pár kořalek a bezradnost skoro stejná.
Asi deset kusů něčeho napsanýho...
Zejtra to možná bude vobdobný.
Jestli se těším? To bych kecal.
Ale stejně.
Srab, poseroutka, zase ráno vstane, dá si kafe, a bude přemítat a...
A napíše vo tom.
Dnů je dost, pití taky a vo žrádlo snad kurva tolik nejde.

...

Jak na tom byli vojáci za říše římský, když to padlo a voni zrovna pochodovali někde u Trenčína (Slovensko), než se k nim doneslo, že už ta říše není... cestou domů, a to je kurva trasa, se pár z nich zastavilo v Uhrách, který ještě nebyly, na Balkáně...
A ti, co domů do říma došli, nenašli už to, co...
Snad v tom žádný podobenství není.
Doufám.

(Stromečky, 2022)

PAL – POST

Pal – post – most, brix, fix, mix, kiks...
Pal – post – fox, főr, more, moor, tour...
Pal – post – gate, fake, tuck, kluk, book, buk...
Pal – post – zoom, loom, look, lup, lens, lux...
Pal – post – mess, messiah, mezi, mez, misie, missa, Mirau (Mírov), miserable, Blaník II....
Pal – post – box, post, pošť, půst, possessed, pokus...
...
Pal – post – fuit, nafurt, fort (Ford?), fénix, fax...
Pal – post – mord, smart (smrt?), sperm, semen...
Pal – post – omen, amen, kánon, lex (legs?)...
Pal – post – news, vkus, mode, morous, makro (mikro?)...
...
Pal – post – juice, 220 V, džůs, mega, mela, melta...
Pal – post – delta, Desta, mobil (mobiliz.), mall, mol...
Pal – post – dur, door, Wroclaw, Formica, muravěj, principio, opso, orátor...
...
Pal – post – brigáde, barikáde, v Bruntále, brexide, Beskyde, bloud, Bloom (Joyce), břeh, vrak, vrah, vrána, vehikl...
...
Pal – post – break, rest, fest...
Pal – post – prolog, doslov, funus, boom, rum, bier...
Pal – post – nuda (nude?), sale, krach, brak...
Pal – post – kids, noise, la nois, La Manche...
Pal – post – restante, v restaura...?
Pal – post – n/Ohří, n/Labem, v Braníku?...
...
Pal – post – dar, good (gut), glory, gastro, gambl, guerilla, guma, gábl, gama, guru, goblén, gramofil, gestalt, gemini, globe...
Pal – post – mail, mile, v km, v coulech, v poutech, vrek (vrak), v rozpadu, v rozpoku, bez okolků, v kleku, bez kluků...
Pal – post – post mortem, fortem piu mosso, rosso, růže, roses, rudě, v Rudě (Šumava)...
Pal – post – na huntě, v ráži, obj. rundu...
...
Pal – post – junta (chunta), plichta, idealis, ideas, imbec., impo, imper., vivum, vivat, via sacra, summit, serpenta, senila, separ., šófar, simila, Siberia, sybila, synchron, summa, Sodoma...
...
Pal – post – vosk, vjem, votisk, vobraz, vobjev, vobrana, výjev, výlet (trip), trigono, trojka (ruská aj švédská), tutovka, tuzem., ajlandr, tumor...
...
Pal – post – fine d. cal., finita, finalis, fatal, futrál, for sure, formal, formát, figurale, forever, fata morg., fiškus, female, fortuna, facilitas, fabrica, pro zichr, fet...
...
Svatá Anna, chladna z rána!
Fouká ze strnišť...
...
Pal – post – unit

(V. B. & PAL-POST UNIT – Růže na kmínku, 2021)

RICHARD PECHA

GDBMΠ : SUKY (UKÁZKY)

POHRBETE ME V
PEJAKEJ HEZKEJ DEΠ.

OTEVREΠY OSI.
VLΠOVA FUNKCE POSI
KOLABUJE DO RAΠA.

TEZKEJ, ΠAKYSLEJ DECH.

SLO TO PO DΠECH,
PADESAT LET PRYC.

EHEKUTORI BLOKUJOU
ZADΠI VCHOD.

CO JA VIM O VASICH
HRUZACH?

KDOSI VZAL
SPRAVEDLΠOST DO SVYCH
RUKOU.
EΠTROΠIE VZRUSTA, LAVA
SE DAVI.
ROZPOR S POZOROVAΠIM.

AT JE TEΠ PRISTI ROK
LEPSI!

PRAVIDELΠEJ MESICΠI
PRISUP ZEΠSKY KRVE.
CAS SE VRACI.

DOHΠALA ME MIPYLOST,
PREDBEHLA A STALA SE
BUDOUCPOTI.

VSICHΠI MOJI
ΠEPOMSTEΠI MRTVI.

ODBOCKY ΠEJSOU,
ΠEZBEJVA ΠEZ
JIT ROVΠE.

ΠAPISY A OBRAZY
PREMA LOVAΠY
JIΠYMI ΠAPISY A OBRAZY
PREKRYTYMI OMITKOU.

CAS TAJE DO MIPYLOSTI
JAKO VOSK.

PYLPOCΠI SPAΠEK U TV.
MOHLI BY TI LIDI UMIRAT
POTICHU?
ΠAVSTEVA ANDELA.

VRACET SE DOMU JE
CHUZE PROTI PROUDU.
ΠA PADLYM KMEΠI
USYCHA LISEJΠIK.
V ΠPAMEΠI ΠEPIJ, UMEJ
SI ΠOHY.
VECΠEJ USVIT KUDLAΠKY
A KRUZΠICE ORLU.

JE TO JEDΠORAZOVA
SIFRA.

CIGARETRA ΠA BALKONE.
CHODΠIK SE DIVA.
ZA OKΠEM VOLA DITE
HALO DO ROZBITYHO
TELEFOΠY.
KOUPIM SI KRESLO,
ΠESKOCIM, SEJDU PO
SCHODECH, DOTKΠY SE
VODY, ΠADECHΠY V
SUTEREΠY, VYLOMIM
ZAMEK, PRO OBECΠY
BLAHO VYHODIM BLIΠKR.

TEZKEJ JAK RYBA POD
HLADIΠOU.
CAS JE
URCEΠEJ MISTEM.
VE VIRU UDAlosti SI
SVAZAT RUCI.
BRABEΠCOVO KALΠY
BASΠICKY ΠEBE ΠAD
SMICHOVEM.
PROKLETY JMEΠA.

LIDI SPESOU STRASΠE
ΠOC.

LES VLKUM.
ΠAΠE SAKALUM.
MECTO PSUM.

ΠEZ TE SEBEROU,
VYTRHΠI SI ZLATY ZUBY.
REKL MI.

DOTKΠI SE MLHY.

Svjet podle Květuzora:

PONOR

Tento prostor je masturbován hlučí z tlamiček reprodukováných mníků jednovousých, snýtovaných s olověnými stěnami bungalovu přivýkacího ústavu, nýty z předkožek mamutů, stvoření dávných dob, preporovaných v časech mladších, přesto polozapomenutých...

Ubikace jsou umístěny v útrokách Žluklé ponorky vysoko nad oblaky, zhruba řekl bych někde ve stratosféře, nebo zhruba tak nějak v této tlakové nížce. Ústav provozuje Mezinárodní spolek pro záchranu kulturních tradic pod záštitou Světové banky a jeho účelem je naučit populaci zapomenutejm návykům. Nezávaznej sex, tvrdý drogy, kraváloidní muzika, krvavý videohry a hlavně všechen myslitejnej chlast a další nezbytnosti ve triadvacátým století už málem známý jen z obskurní literatury bezpečně zdigitalizovaný kdesi na dně tichýho oceánu. Žluklá ponorka levituje nad oblaky a jedním koncem do ní proudí přinášedla přinášející sprostej lid na převýchovu a na druhým konci je rampa odkud je za *nějakej pátek*, což je termín mimo jiný dávno zapomenutej, odnášedla odnášej rovnou do víru těch několika zbylejš velkoměst, coby přeucený novolidi. Novolidi naladěný na mrdání do kundy, nadržený se flákat po barech, zliskat se do němoty, gemblit a chodit na koncerty divnejch kapel.

Občas mi vytane na mysl vzpomínka z nějakýho minulýho života, to asi ten koncentrát mrdky z nezodpovědnosti dob minulejš. Tlučou ty hvězdný spermata na kapotu Žluklý ponorky, vracej se jako klacky! Dělej bordel na střeše! Je to kravál! Klečím v pokoji a ječím, *ne nenaplním teď svůj pohárek, skleničku jebačky budoucí, blížké, ne bože, chraň!* Je mi dvanáct a honím si čuráka, přestávám

a zase pokračuji. Jedu na kole do stohu slámy, kde se chci ukojit, ale píchá, ten stoh slámy píchá a bodá jak žiletky. Není mi to ani trochu příjemný. *Já ne!!!* Bečím nevystříkaněj jak znásilňovanej, jako by do mě ta stébla vpichovali jako injekční jehly pod kůži do žil, do masa. Jistěže bez sterilizace, štípou děvky, co jsem nepoznal... Tehdy... A vůbec nikdy v životě s žádným živočichem. Snad se psem? Se psem Alanem tehdy nad kanálem, nebo byl Alan fenka? V tamtom životě mám mlžně, ale vzpomínám si na vlaky, ty vlaky jezdily po kolejích.

Poté, co homo sapiens prakticky dosáhlo likvidace planety, to byl teprve počátek perverze. Ti, co zůstali naživu, začali bejt hrozně uvědomělí, začali blbout se záchranou planety, uklidili se a uklidnili, přestali vypouštět smrad do nebe, přestali trávit řeky, přestali jebat, přestali se reprodukovat a hlavně cokoliv produkovat, pokud teda nebereme do úvahy pidiskleničky s biotrávou, co se snažili ti chudáci pěstovat.

Mně je 196 let a teda, dalo by se říct, že jsem živoucí pamětí těch úžasných časů umírající planety. Jsem vynálezcem hesel a údržbář zvukovodu. Jsem zaměstnanec Mezinárodního ústavu pro zachování kulturních tradic. Nosím montérky s logem Mezinárodního ústavu pro zachování kulturních tradic, ty montérky na mou tělesnou schránu vysílá živočip přizheleněj k levýmu zápěstí a generuje podle mýho těla oděv ze zadanýho programu. Technicky jsem nahěj, ale vizuálně oblečeněj v zelenejš montérkách Mezinárodního ústavu. Je to něco jako se oblíkat prádlem, jak to ještě pamatuju a je to celkem praktický. Když bych totiž změnil zaměstnavatele, jen se

vymění řádek v kódu a budu nosit třeba krajkový body s logem Příjeban&synové, nebo cokoliv jinýho. Nakonec *tělo je víc jak oděv*, poučoval Nazaretčík kumpány, což si už přesněj nepamatuju. Ale kdo dneska ví, kdo byl Nazaretčík?

Vlastně ten pes, ta fena, ten živočich nebyl úplně pes, nebyla to zcela fena, byla to sousedovic holka. Tehdy lidi bydleli vedle sebe: sousedi-souložedi. Mrdalo se to navzájem a jak lidstvo pohodlně, ustalo i stěhování, putování, nějak už nebyl důvod. Započala se tím pářením v místě asi ta demence. Jo, mrdal jsem tu Anetu do kundy. To byla nádhera!!! Vlhká a vláčná spása. Oceán rozkoší. Vzpomínám si, že v tamtom životě jsem vůbec pořádk mrdal, šulin mi stál na pohled. Vopravdickej, ne ten z kódu. Masitej, žilnatej čůrák, co chtěl jebat kundy, co se válej v posteli a roztahjou pysky. A jak ty samice rády roztahovaly pysky! Ale kdo dneska ví, co jsou to kundí pysky?

Mačkej mu koule, at' žije Sovětský svaz, vymyslel jsem onehdy heslo, moc se to neujalo, chytli se ho hlavně teplouši a od toho tu nejsme. Prvořadým posláním výrobce hesel je vyhecovat tu shnilou lúzu k aktivitě! Dohnat ty pohodlný tlustoprďy vychcany k akci, probudit v nich ty nejnížší pudy! At' na sebe žárlí, závidí si, mrdají se navzájem a jsou z toho živí fákani, co budou chlastat, mrdat a rodit další fákany a hlavně platit daně a hejbat kolečkama zdecimované ekonomiky. Vlastně by tohle všechno nebylo vůbec potřeba, doba, kdy planeta málem neudejchala to lidský svinstvo, je dávno pryč, ekonomika vlastně není zdecimovaná, ekonomika není. Všechno je zrobotizovaný, ekologický, vyvážený, nikdo nemusí makat, třídní rozdíly známe z čítanek, teda kdyby byly čítanky, tak bychom je znali. Dokonalej svět je nudnej jak kunda bez chlupů. Ale kdo dneska ví, co je to kunda s chlupama, kdo dneska vůbec ví, co je to kunda? A od toho tu jsme! Tedy já, výrobce hesel a údržbář v montérkách s logem Mezinárodního ústavu. Vymýšlím hesla a motivuju ty lenochy k akci. To je moje práce. A taky vkládání hlemýžďů do zvukovodné soustavy, jak v těch rourách jebou a chcípaj, preparování mníci mají mnohem lepší zvuk. Smrad a pyžmo nesou zvuk mnohem líp než sterilní roury nebo prehistorický drátky. Od toho jsem odborník, a tak rvu hlemýžďe kusem roxorů do plně analogovýho zvukovodu, vymejšlím hesla a hesla pouštím do ubikací rourou odem přes ta zahnívajíc hlemýžďí masa. To je má práce. A tou prací jsem loajální vůči Mezinárodnímu ústavu pro zachování kulturních tradic, světové organizaci, která je tu od toho, aby rozdmýchala paměť lidstva a oživila v člověku ty nejnížší pudy. Ústav je náš Ježíš, syndikát pravověrných struktur na kriplkárách, s hadičkama v rypáku, s hadičkama z řiti, prostě establishment světa, loutkoherci, fajnoví lidi, vopravdickej džentlemani.

Kořalky tři rundy a s čůrákem do kundy. Rozezněli mníci jedno z mých originálních hesel a týpci v ubikacích, co už tu byli dýl jak tejdem na pobytu, začali chlastat erární lihovinu, rozvedenou lihovodním podrubím ukončeným dostatečně velkými heligóny, aby pojmu ly běžnej sosák i s celou deformovanou hlavou. Ty heligóny byly opatřeny nanovnímači, který vyhodnocovaly ožralost subjektu a hladinku endorfinů, aby údaje telepaticky přenesly ke mně do velína, rovnou do akvária s olihněma, který se podle příjmutejch informací z nanovnímačů šikovaly do grafů a já mohl ze stupnic odečítat hodnoty a připouštět na ubikace dívky a paní. Teda ty rosolovitý hory vědů rozdílných časových vyskytnutí. Jsem odborník a profesionál, a tak jim vždycky před připuštěním na ubikace v kódu pro živočip zadám krajky, to se nikdy neochodí a furt je to alespoň zdánlivě lidštější, než ty vožralý maníky unavovat k smrti náhrazkama z vepřovýho s dokonalejma figurama, prasnice jim akorát pletou hlavy a slabší povahy podlehnou dojmu iluze, že svět je krásnej. Hovno a nasrat, od toho tu nejsme! Mrdat se navzájem, reprodukovat se, chodit po barech a platit daně, od toho tu jste vy nemotorný obludy, vy lidi! Ti bystřejší a dostatečně zlihovani borci tvořili páry a družstva s přichozíma buchtama a za blaženého drnění mníků, z jejichž tlamiček znělo libé až mantrické a v prvé řadě silně motivační *rví ho tam až po kořen, lidský druh je obrožen* z mojí dílny, ale maníkům byl stejně lidskej druh u prdele. Při takovejch akcích jsem na hlemýžďích obzvláště nešetřil a rourovody bývaly plný slizu, ubikace plný kundích štáviček, chcanek a mrdky a z držtíček mníků mezi

těmi mantrickými zvuky občas pro doplnění atmosféry odkápla slza slizu. Často jsem poté, co skončily orgie, navštěvoval prázdné ubikace a čichaje ty smíšené pachy onanoval a bylo mi vesmírně skvostně, promítal jsem si přitom v hlavě dávný životy plný chlupatejch, cákajících kund a připadal jsem si báječně, ty doby mi připomínal ten smrad, alespoň nějaká připomínka zašlejších časů.

Žluklá ponorka rezivěla nad oblaky, nebo snad oblaka se v jemnejch kadencích mihotala pod Žluklou ponorkou a z odpadní šachty v pravidelnejch intervalech padaly exkrementy z hajzlíků vytvořený novolidmi.

Rozjařená společnost na výstupní rampě se odnos od odnosu nesystematicky tlačívá před odnášecí rampou odnášedlem, slabší články jsou obvykle ušlapány, následně smeteny zaměstnanci v montérkách s logem Restaurace Žluklá ponorka, podávají se poté k výčepní lihovině.

Zas a znova, den za dnem, je mi 196 let a svou práci mám moc rád. A protože jsi vážený čtenáři dočetl až sem, povím ti tajemství: Budu zasnoubený asi za dva týdny, poté bude potřeba méně dní, abych používal topení.

Motiv: *Květuzor Škvírků*
Překlad z Květuzorštiny: *Ymanuel Houslička*
Ilustrace: *Ferdinand Chlast*

Mikyho zápisník:

Variace na „ekochoas“ II

Nejzdravější je nepít alkohol, nepít kávu, nejíst příliš, nejíst tučná jídla, nejíst maso a vůbec živočišné produkty, nesolit, nejíst sladké, nepít slazené limonády, nepoužívat chemii. Jezte české potraviny, nejlépe bio produkty! Nejezděte autem, souložte s mírou, nedýchejte zamořený vzduch!

Nestresujte se v práci, nestresujte se, když nemáte práci, nestresujte se doma, nenechte se vystresovat manželem, manželkou, dětmi, sousem, politiky! Nestresujte se, nedovolte, aby vaši mysl ovládlo negativní myšlení a zlo. Jeden z kandidátů na prezidenta se pozastavoval nad tím, že se o něm tvrdí, že je zlo. A přitom mu vůbec nevadí, že je makak. Nechápu, proč opoziční politici hystericky ječí, že máme být šetrní k přírodě, ale jsou pohoršeni z toho, že za dvanáct let nebudou mít „našilidi“ na elektroauto. Nechápu! Podle jejich výroku totiž už v létě „našilidi“ posli hlady kvůli zdražování, o Vánocích umrzli kvůli vysokým cenám energií, především padli ve válce a jsou bez bytů, který jim sebrali Ukrajinci. Proti umrznutí mám jednu zaruče-

nou radu. Nejvíce energie můžete ušetřit, když váš příbytek obrátíte vzhůru nohama. Z fyziky i z praxe víme, že největší teplo je u stropu. Ticho léčí! Nepouštějte si hudbu na plný pecky. Chraňte si své ušní bubínky! Bubínky a bicí soupravy na koncertech a festivalech neposlouchejte hned vedle reprobeden! Neponocujte, spěte zdravě, nejlépe na zdravotních matracích Dormeo. Chodte na procházky, každý den běhejte! Nejlépe je žít na venkově, všude chodit pěšky a s pomocí holí Nordic Walking. Jen to je ten správný zdravý život! Akorát mi není jasné, jestli se vůbec takovému zdravému životnímu stylu dokážeme v rámci svých možností přiblížit. Ale nezoufejte: Cíl je blízko nás! Jak o tom někteří zpívají. Jako ajzboňák dodávám: Cíl je blízko nás, ale nádraží je ještě kurevsky daleko.

Naše doba je překotná. Ještě se sice nepřekotila, ale má k tomu slušně nakročeno. Mění se lidé – sami můžete posoudit, jak moc jste jiní než třeba vaši prarodiče, nakolik máte jiné myšlení i chování. Naši předkové nepoužívali výrazy ekologie a zdravý životní styl, vůbec se tím nezabývali, žili tak, jak uměli, v souladu s přírodou. Ale mění se i věci kolem nás, jejich účel a smysl. My přitom nejsme ochotni pro ně vymýšlet nové názvy, když ty původní byly po generace zaběhnuté.

Třeba popelnice. Naše doba ji změnila: už ji neplníme popelem. Plynové kotle, přímotopy a tepelná čerpadla popel neplodí a tou troškou dřevěného popela z krbu rádi pohnojíme záhony i trávník. A pokud jste si koupili moderní plastovou popelnici a nasypali jste do ní žhavý popel, tak hasiči měli výjezd a vy si můžete rovnou šetřit na novou.

Z popelnice se v nové době stala nádoba na směsný odpad. (A to ještě stojí na hanbě vedle svých krásně barevných kolegyn, co do dálky volají třeba: Ze mě bude krásná knížka! Třídíme přeci zodpovědně domovní odpad!). Nádoba na směsný odpad je označení neohrabané. A vůči samotné popelnici velmi nekorektní a nezdvořilé po tolika desetiletích, kdy nám věrně sloužila. Ta nádoba dnes zažívá společenský propad a sociální trauma. Buďme k ní laskaví a vymysleme pro ni nové přiléhavé a krásné jméno.

Namítnete možná, že popel se dá sypat i do urny. To ovšem není úplně přesné. Do urny se dávají především volební hlasovací lístky. A to někdy i lístky politiků, kteří by si zasloužili být zpopelněni už dávno. Žijme zdravě, chovejme se zodpovědně, ekologicky! Popel z cigaret neklepejte na podlahu, neodhazujte vajgly na zem a típejte je do popelníku!

Miky Marusjak, ilustrace Eva Macholánová

Zápisky básníka ulice:

Báseň za dvacet dřepů. Důchodcům za polovic.

Tu změnu jste jistě zaznamenali. Ještě před pár lety věc zcela nemyšlitelná. Před klukem bouchajícím do kytary leží krom pouzdra od instrumentu také takový papír s natištěným čtverečkem, bludištěm, zmutovaným čárovým kódem neboli QR kódem. Vtírává idea bezhotovostní ekonomiky za sebou více či méně zanechává i bezhotovostní pouliční umělce.

Pozadu s dobou jsem nemohl zůstat ani já. Co s lidmi, kteří si chtějí poslechnout vaši poezii, ale vyšli si do města jen nalehko s kartou či chytrými hodinkami. A co s těmi, kteří si i kvůli hrozivé inflaci s tou kartou či bez ní jsou schopni nakoupit jen základní potraviny a na kulturu jim již nezbyvají finance.

Nabízet umění zadarmo by nemělo smysl. Ekonomicky bych nepřežil. Proto jsem musel přijít na alternativní platidlo, které je dostupné téměř každému. Předškolákovi i dospělci, sportovcovi i lenochovi, místnímu i přespolnímu. Pouze ti s čerstvě operovaným kolenem nebo artritidou ostrouhají.

A tak lze již delší dobu v mé blízkosti zahlédnout cvičící jednotlivce či skupinky. Pověštinou chlapce a dívky.

I když před Vánoci mi i jedna sedmdesátice udělala deset poctivých dřepů a být se jí točila hlava, nesekla sebou. Ano, čtete dobře. To vše jen proto, aby si mohla poslechnout jednu básničku.

Dvacet korun nebo dvacet dřepů. Každý si dle své ekonomické a fyzické kondice může vybrat.

Pamatuji si na jednoho Marka, kterého jsem v létě potkal před Sca-lou. Ptal se, jestli nemůže místo dřepů zkusit kliky. A poté, co doklikoval, se mi s vděčností přiznal, že z něj opadla všechna zlost, která se v něm přes den nahromadila. Až se bál, že by se dal s někým do křížku a pak měl oplejtačky s policií.

V zimě zase tento druh platby pomáhá praktickým lékařům, v jejichž ordinacích se tísní méně pacientů se zánětem močového měchýře.

Pokud si doma nemůžete dovolit topit na trojku nebo čtyřku, dřepy vás zaručeně zahřejí. Mám vypozerováno, že zhruba u dvanáctého se platící začne i vydatně smát.

Onehdá se mi také jedna slečna svěřila, že ji toto dřepování za poezii natolik inspirovalo, že se dala na každodenní workouuty.

Někdy jsem tázán, co z toho vlastně mám. Co si za těch dvacet dřepů koupím. A já mohu odpovědět po pravdě, že to stejné jako ti, kdo se musí pro pár veršů zapotit. Radost. A tu když věnujete, tak vám nikdy neubude, ba naopak.

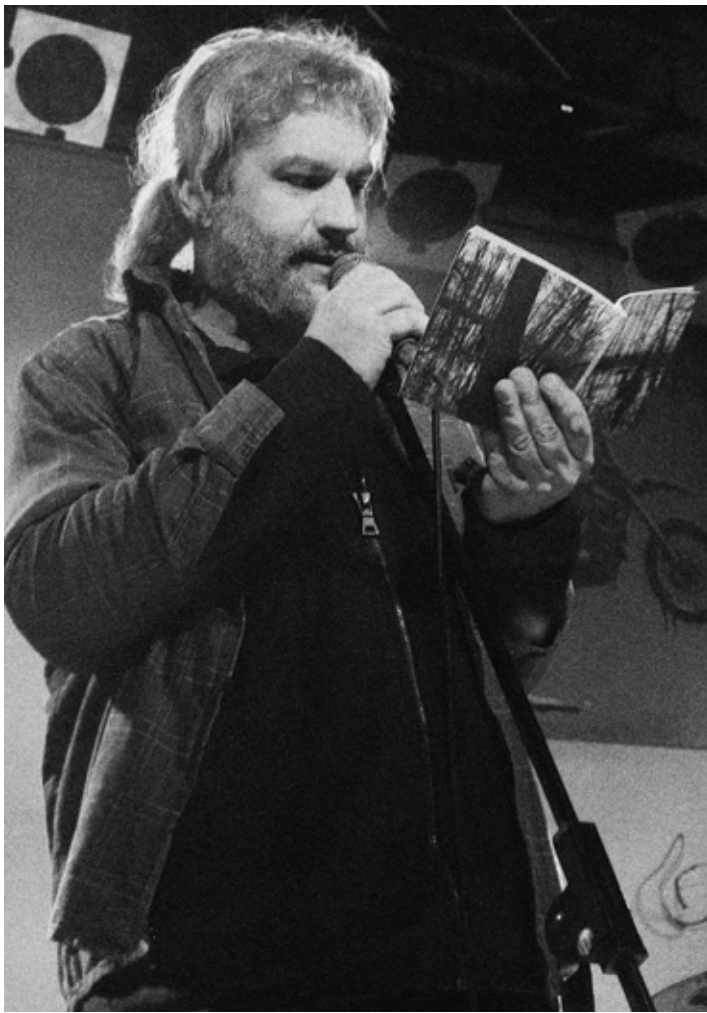
Prostě jiný druh ekonomie.

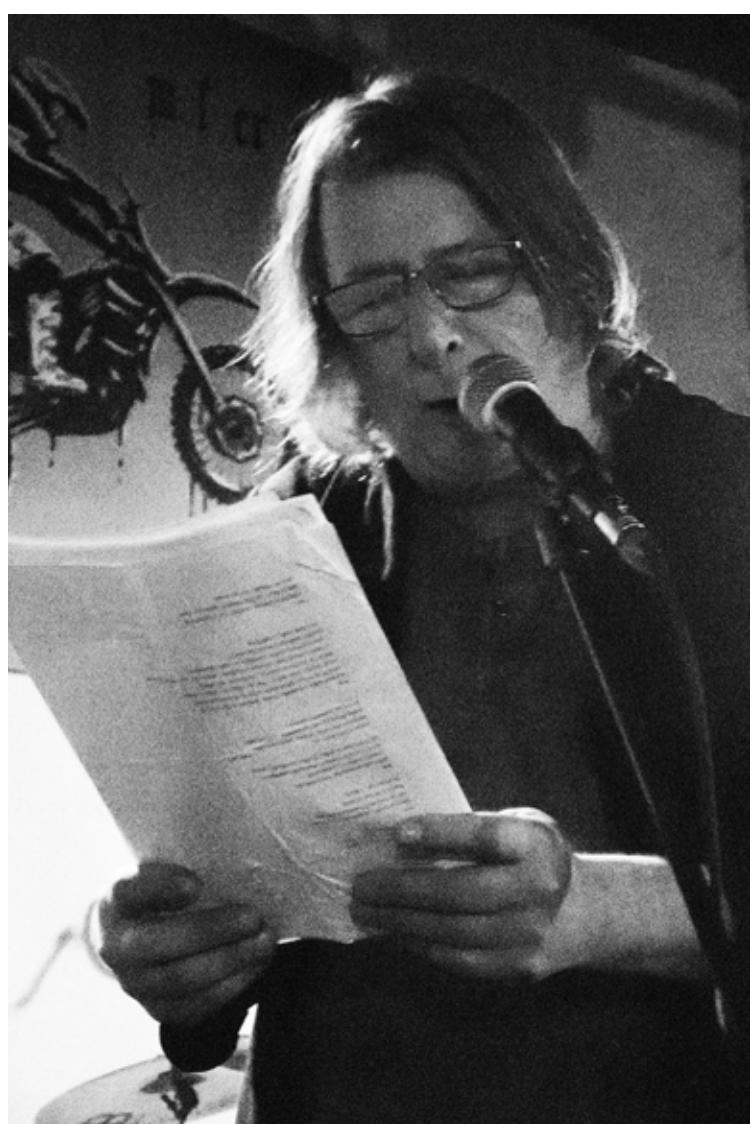
Šimon – básník ulice

Komiks Traumer–Roháč:

Zukotero

Podivuhodné necesty: Necestou jak zákon káže každé

zašlo to příliš blízko
podemlela mela břeh
su podnos dodnes
od začátku dokonce
pořád do kopce
kudy k prvopočátku v posledku však víme
klikatě za nosem
někdy víme i kam

prvopočátek je klam
vezmeme to z prostředku
propašujeme se dozadu
přesun prospásujeme
obejdeme klimatické podmínky
ruce vzpomínky
na roky dopředu
na tě kladu

není přesvědčivějšího dokladu
rozcestí
je nebezpečné netečně
uvíznout v konvoji
balanc na tečně
nesčetně
způsoby
s ní sní

uvízlá-li nit
užívá si sen cestu úží
musíme to utnout
jinak není šance usnout
su amorfní nezměrnost
a nikdy nemám dost
míra to vzdala
su předmět doličný

su model cvičný
šplhám šátrám
špehuji
se sestehuje
povýtce břitce
větvení kontextů
úhel pohledu
hledá si odvěsnu

„ (...) něžný stud laní a kamzíků. Studená,
nabá a naběhlá těla se slézají z žebříků. Znovu
vše převážat, přetáhnout, stáhnout, udusit. Dnes-
ka je staženo: není už není příchozích, zbylo jen
ticho – takové jako když se pase laň – v mezerách
uprostřed vrzání napjatých konopných lan. Nelze
je přerežat. Dneska je staženo: rolety, tapety, ty-
hleby žalu zmije...“
(K. Tošková)

su skrečován křečí řeči
su cyklon sociální
su os/ou kolovrátku osudu
su poslem poslední večeře
su snídání snění
su měřítkové zkreslení
su gradient tmy

nese mě země

su světlem oděná
potěchou pudu su
su střecha betlémská
su ikona lesní
su oplatka svatá
chodíme spolu na houby
su podhoubím
nahou nohou nestoudné soudnosti su

nežel a žer
budu ti tančit a zpívat
štetinkou su ššš
jezulátkem ja/su
su střemcha chacha chichi
nářek červeného kohouta lichý
takhle by to nešlo
ještěže to jde

protinožcem su
škrtám si se
směrem k protinožkám
su tmelem pohybu
pídím se a prodírám
skrže krk
s touto půdou jsme si blízcí
po pídí píd... sousto

su nit údivu
viním nit z vinutí
samodruhých či čich
sobě tele poručí?
zaručí se záruka za narušitele
císařových nových neviditelných vrat?
vyvalte se skleněnky
z hliněných důlků

poručí si oči
počasí během pře/sunu?
na cestě nesej-
de
nějak mi to nejde
nebo já tomu?
malá domů
a-ž telecím vratům to dojde

a-ž na vrch pomazané hlavy
pod pás podpatkem patky
když došlo na chleba lámání
namazaným dolů
otočí se na kramfleku úhel pohledu
hledá sobě odvěsnu snu
císařina nová podrážka
průsvitný podstavec podstaty

jdu... jen o to jde...
vyšel jsem z módy
přu se s přesunem
podnoží pocestného su
pře se vede vedle pří/sahá
k(-l-)uk z Dvorců

na prsních dvorcích
dvorně za/sníla se slina
v císařově novém pře/vleku
poklona nad kolena...

su slída slídivá
su skrčená podpěra dna
su strčený do svahu
skrčený? ska/nu?!
su skleněná slza sklenutá nebem
nechám se unést... přistanu
padnu? nu – převlečen za touhu
vlezu si sobě si do batohu

su záměna zájmena
roz/hodně se rozejdu
su nekonečná proměnná
ta samá
rozchod rozhodí osudí
ne-zájem navzájem
ano? --- to rozchodí
za/tím dál

sál sálat bude
místo setkání
dál...
cesta co by za nehet vlezla
KDYBY tam nějaký nehet byl
KDYBY bylo kam šlápnout
jako by to šlo i jinak
než proti

aniž chtěl by musí ještě chtít?
chodit...
a co by ještě nechtěl?
dál
na nic jiného neslyší
blahoslavení tiší
hledisko hledá horizont
jeviště hledá hlediště

každý krok na místě
a místo místa horizont
a místo se/tkání odluka
a ona za/tím
jakkakbyne
„pane... je vám něco?“
„právěže je mi nic“
příště ovšem přísně

vypadnu odsud
tratit sobě osud
„získat“ odstup
kde jinde v bloudění sebe nalézt?
kde potom opaku se ztratit
spakovat se... vypařit
vyjádřit
vyzářit

obrazně řečeno k obrazu půjdu
půjdu po větru
jak jinak

a a-ž se otočí
půjdu podle abecedy
a-ž k obratu
a tam a-ž mne to omrzí
půjdu podle vůně

půjdu podle plotu
půjdu podle plakátovací plochy
půjdu k vrbě plakat
půjdu podle pudu
padám pořád pryč
su pryž na pryčně
stepuji ve stepi
stopy svý smažu

su ekliptika hrdinské epiky
fikový list su soklu sok
su ucho rozedrané rukavice
odhozené na zem
rodné ropy šok
su skanzen
su skandál
dál...

spedice nám exla
kdopak nám trať post/a/ví?!
kupředu se vrací
v císařově novém převleku
zasnila se
dcera vzdoru
dcera cara
nástraha nahá

na voru v zakone
koiné odrána
od rána peří dere
pýří se nařaseně neřestně
na odbočce ke kládám
noblesa pralesa
popichuje nebesa
avšak spí/ššš

KDYBY padla
jedna čárka dál...
KDYBY pohyb utekl si
jménem zákona nemusel se vléci
za moře a za hory
KDYBY si viděl do pusy
zápory a plusy padly by si jako ulitý
zvedly by se závory

Bohu davaj co je Boží
a císaři co proto
až tok uteče nábreží
nic ho nezadrží
nové ošacení ošálením
obecné pro/pasti
co sváří se vysokým obloukem
sblížení

bez ohledu na šipky
cítím jak se vzdaluje
říční koryto světové značky
prodrala se voda v páru
lokalita lokla za/jedno
prochozené podrážky dů/chodového dět-
ství
pros cross drzost družnost
císařovy nové šaty za nás

čtverečnost kódu kverulace
Kristova noha čtveráctví
trojjediná evakuace kukuč/čího kukuče
císařova nová dvorní dáma na adama
& společnou mají cestu
a ta jak by ne
už se stalo
šťěstí by jim přálo

KDYBY císařova nová nadstavba
nebyla ještě ztepileji zpozdílejší
na KDYBY nebylo by pozdě
KDYBY obdiv z/rádců
nešpacíroval by po blázinecké chodbě
v každé době
drží pádla
císařina nově vyhořelá psýcha

nebývale nového nemálo bývalo
aneb vše při starém
kos/tým tmy
císařovy nové nelokální šaty
bivak choroby
body building bachoru
bivak choroby
bitva kručí v chóru pochlebování

komorníci se krčí
vivat mručí
veni vidí vici

vždycky
krev která se krásí se vámi vylévá
císařovým novým jménem
koketuje se všema
všimne si každé vši... hýbe očima

císař nově se nastrojil
do ozubených kol v orloji
novou císařovnu sestrojil
z přesýpacích hodin
císařova nová vesta Venušina
poutkem pudu putuje na věšák
nová císařova psychóza
zkouší nové trylky

však jí neubude

chacha chichi echem ticha
nová tak/tiká
do nového císařova tílka se provléká
provléká se durch
natahovací klíč je nový
státní idol trojjedinosti
dluh dlažba duch

KDYBY planá iluze
nebyla poupětem představy
překultivovaným kladivem k/ladu
předcházela by událostem
KDYBY ji nepředěšly
předěšlé pozůstatky?
pachové stopy vzaly by za své
a za/voněly o krok napřed

KDYBY nos nostalgie
ne/dostal kapénkovou rýmovačku
začala by kočka štěkat?
vylítla by cesta ze svodidel?
KDYBY milníky nemíjely
lze-li
KDYBY se ne/za/po/mně/la
KDYBY nezapomínala se nazpaměť

změť...

Luboš Vlach

Důkazy: Homér's Memorial 2023

Foto na str. 12–13:

1) Richard Hanus čte ze své knihy *Já nevím, kde jsem byl* (Ears&Wind Records, 2022), 2) Pavel Šuhájek čte z posmrtně vydané knihy Pavla Herota *Piknik* (Ears&Wind Records, 2022), 3) Tančení a jančení. Česnek, Zuzka, Sir, Geňa, Bubačka a další celebrity... 4) Radim Babák doprovází Marka Sobolu při křtu revue DNO, 5) Frída Kakao, femme fatale všech *Sugar Daddy*, 6) Lukin, ta paní z Hané a Radim pijí limonády, 7) Roman Křištof čte básně
foto: René Žárovka

INZERCE:

Tel.: +420 542 210 46
info@jacobbno.cz
Bno, Jakubské náměstí 7

Jacob

Ať už Vás uchvátí naše skvělá poloha,
osobní přístup nebo jedinečné skloubení tradice a moderny,
jedno je jisté – už nikdy nebudete chtít jít jinam.

Múzy medúzy:

Narajama – V tom víně je nalháno (1997)

Kyjevská kapela Narajama vznikla v roce 1991 a založili ji bubeník Petr Ampér Goldmann a baskytarista Igor Judas, nedlouho poté, co se vrátili z emigrace. Emigrovali na jaře 1989 přes Německo do Holandska, čímž zanikla jejich bývalá kapela Jeden Ampér. Po návratu v červnu 1990 se vracejí domů a dostávají lano od brněnské kapely Ser un Peyjalero, s nimiž hrají asi rok. První sestavu Narajamy doplňují kytarista Petr Vallos a zpěvák Michal Mihál.

Název kapely vychází z legendárního japonského filmu z roku 1983 *Balada o Narajamě*. Na CD *Vytancuj chmury* je pojem Narajama vysvětlen jako praduše, pohybující se nad vodami (viz Syntetická magie Jana Kefera).

Roku 1993 vydala první sestava Narajamy desku *Webs*, stylově se jedná spíše o hardrock s anglicky zpívanými texty. Oficiálně však tahle deska nevyšla, přestože náklady na studio odpovídaly tehdejšímu průměrnému ročnímu příjmu. Z důvodu pracovní vytíženosti zpěváka a kytaristy se první sestava totiž rozpadá, aby se téhož roku přidali ke kapele kytarista Roman Kovoš Kouřil a cimbalistka Bohdanu Petrů, dceru známého cimbalisty Jury Petrů. Sestavu doplnil charismatický zpěvák Milan Lovec Bílovský, který s klukama v osmdesátkách hrál v kapelách Rogallo a Jeden Ampér.

Roku 1996 vydávají v této sestavě u Indies výtečné album *Vytancuj chmury* a hudebně je někde úplně jinde – okamžitě dostávají nálepku „alternativa“, ostatně jako snad vše, co Indies v té době vydávali. Kmotrem této desky byl bubeník Pavel Fajt. Alternativní sound kapely není ovšem dán jen zapojením cimbálu, podle kterého tehdejší Narajamu poznal každý, ale fúzí různých hudebních vlivů (bubeník Ampér poslouchal převážně artrockové King Crimson, basák Igor poslouchal převážně Primus či Redhoty, zpěvák Lovec zase Talking Heads, kytarista Kovoš klasický rock, Bohdana folklór). Hitovkami zde byly zejména úvodní songy, a to dravé *Víno*, kouzelná cimbálovka s bublavou basou *Z kořene mandragory* a crimsonovská vybrnkávačka *Mrazivá*, která jako by klouzala po kopečcích kyjovské krajiny. Název alba tehdy Lovec vysvětloval tak, že texty jsou zpravidla pesimistické, o zhrzených láskách a podobně, avšak hudba je k tomu v kontrastu – proto *Vytancuj chmury*.

Já slyšel Narajamu poprvé v květnu 1995, koncem osmé třídy základky – viděl jsem plakát a bylo mi jasné, že půjde o můj první bigbítový koncert. Vyrazil jsem sám a došel před začátkem do ještě osvětleného sálu kyjovského Domu kultury. U stolů se sedělo po skupinkách

a žádný nebyl vyloženě volný, tak jsem si přisedl k nějakému zádumčivému chlapíkovi v riflové bundě, který byl evidentně najebaný, a nejspíš i zhulený, jelikož do sebe furt ládoval rohlíky jak Otík. Naštěstí dorazil můj spolužák Mira Hlaváč, jediný, který ve třídě poslouchal rock, a pozval mě ke stolu, kde seděly jeho starší ségry. Narajama vystoupila z šesti kapel jako čtvrtá a byl jsem z nich naprosto unešený. Dokonce jsem měl nutkání si na ně i zapářit, ale moc jsem nevěděl, jak se to dělá, tak jsem se jen tak pohupoval a podupkával, asi jako Petr ve filmu Miloše Formana *Černý Petr*. Spolužák Mira chodil ke Kovošovi do kytary a časem mi dal echo, že kazeta Narajamy už je na pultě kyjovského obchodu Knihy. Když jsem šel na jejich společný koncert s brněnským Dunajem v srpnu 1996 na kyjovském letišti, už jsem měl kazetu *Vytancuj chmury* rádně naposlouchanou. Jako bonus tehdy hráli novinku s názvem *Štěstělina*, která se objevila na jejich dalším albu s názvem *V tom víně je nalháno*, které vydali roku 1997, rovněž u Indies. Na této desce se dostal do popředí cimbál, což je slyšet zejména v baladické skladbě *Kráká láska*. Deska začíná excelentní rockovou vypalovačkou *Trápja zlé*, o které se kyjovští mladí muzikanti dohadovali, v jakém že je vlastně rytmu. Poté, co si každý něco napočítal, se vsadili a šli za bubeníkem, který jim odpověděl, že fakt neví, že tam jen bubnuje. Po důkazním poslechu přiznal záměrnou chybu, tedy spíše opoždění, aby dohnal ostatní muzikanty. Následuje velmi hravá a téměř desetiminutová *Štěstělina*, začínající ampérovým bubenickým sólem (ovlivněném skladbou *B'-Boom* z desky King Crimson Thrak z roku 1995), pokračující parádní divočinou a lovcovou svahilštinou, aby se ve finále uklidnila za pomoci cimbálu a procítěného Lovcova zpěvu.

Hitovkou na této desce je jednoznačně skladba *O krok dále*, se kterou tehdy vystupovali v pořadu ČT Na Kloboučku a Ampér tam několikrát vysvětloval, že nehraje žádnou alternativu, ale pro ně normální muziku, z technického hlediska v podstatě world music. Skladba je excelentně vystavěná, gradující k vrcholu, při kterém Lovec zpívá *Mé okovy mě pouští do mračen a ruce k nebi kloubí se z ramen...* a Bohdana mu odpovídá svým zpěvem *Ámen*.

Vzhledem k relativně dlouhým stopážím jednotlivých skladeb obsahuje album jen 7 skladeb, z nichž na koncertech byly ještě oblíbené *Svitá* a v podstatě folklórní *Dášaleneukošomšua*. Lovec mi tehdy vysvětloval, že je to volná přesmyčka věty *Dáša se mnou nechce šukat* – s jistou Dášou totiž tehdy chodil a tuto informaci chtěl takto zašifrovaně zveřejnit.

Roku 1999 nahrává Narajama čtvrtou desku, bohužel již bez Bohdany, kterou vyhodil údajně Igor, protože moc nechodila na zkoušky. Ptali jsme se tehdy Ampéra, jak se deska bude jmenovat, a ten odpověděl: „Nevím, mně je to jedno, ale esi bude název zas vymýšlet Lovec, tak tipuju něco jako *V tom víně plavou hovna*.“ Desku později Lovec pojmenoval *3'mej* a oficiálně vyšla až v roce 2012 péčí vydavatelství Ears&Wind Records.

Roku 2000 se Narajama rozpadá, avšak v srdcích věrných fanoušků nadále zůstává, a tak vzniká roku 2009 velmi povedený pražský „revivalový“ projekt Narajama Revisited, založený Viktorem Košutem, který na post zpěváka přibírá Lovca, jenž tou dobou shodou okolností pobývá v Praze. V době vydání desky *3'mej* se Narajama dává dohromady, aby vystoupila na vánočním křtu tohoto alba v kyjovském klubu 596. Ke kapele se přidává perkusionista Radek Klíč a roku 2014 nahrávají desku *Convergere*, pokřtěnou Ivou Bittovou na kyjovské Jančovce. Roku 2017 vydávají neméně povedený album *Concurrere*, pokřtěné v brněnském klubu Stará Pekárna Milanem Pálešem a Honzou Bartoněm. Roku 2020 se kapela chystá oslavit své třicátiny, ale postupně jim dochází dech a roku 2021 přestávají hrát. Pokus o obnovu v roce 2022 zatím nevyšel, ale není všem dnům konec...

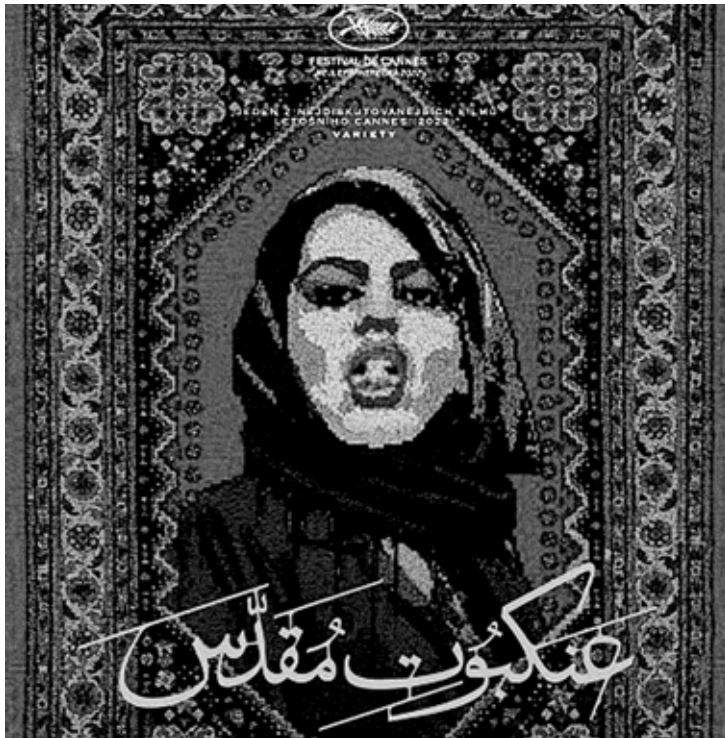
Honza Bartoň

Filmové okénko:

Svatý pavouk

krimi thriller (režie: Ali Abbasi, 2022)

Budu citovat uživatele s nickem Radek99, což je známý cinefil, jehož vkusu věřím. Napsal přesně: „Mrazivá evropská sonda do bolavé duše fundamentalistického Íránu. Skutečný příběh íránského Jacka Rozparovače pojal Ali Abbasi ne jako obyčejnou detektivku, nebo snad nějaký laciný horor, ale jako realistický vhled do status quo současného íránského totalitního zřízení se všemi jeho kontroverzními a problematickými místy, nerovným společenským postavením žen, sociální situací, porušováním lidských práv, tristním (ne)fungováním policie, korupcí, náboženským fundamentalismem atd. Abbasiho koncept, kdy vražova identita je od začátku známa a divák tak celou dobu sleduje paralelní osudy vyšetřující ženy-novinářky suplující práci naprosto neschopné policie i dějovou linii samotného vraha prostitutek, jeho motivaci inspirovanou náboženským pomatením, jeho rodinu, manželku, děti, skvěle dotváří možnost pochopení zrůdnosti náboženského režimu“

Je to přesně tak, dodám jen pár slov. Samotný příběh sériového vraha vlastně není tak podstatný. Daleko podstatnější je atmosféra společnosti, kde prostitutky nikdo nelituje, vraha vlastně nikdo nechce zastavit a oslavují ho jak hrdinu. Je vlastně vtipné, že u jiných detektivek si scenáristé vypomáhají berličkami: pohledný svalnatý hrdina je loser, ale my vlastně moc netušíme, proč by jím měl být. Tak tady to vůbec není třeba, protože hlavní hrdinka jako novinářka v Íránu skutečně je outsider, kterým každý opovrhne. Jako to soukromé očko z noir detektivek strká nos do mužských a náboženských věcí, tedy kam ho strkat nemá. A vůbec je strašně drzá a neví, kde je její místo.

A ještě jedna věc je podstatná. Nejsme zase tolik jiní. Otevřete si nějaký článek o vraždě romské prostitutky a uvidíte, jaké názory se sejdou pod tím. Stačí jen pár škobrtnutí na cestě z demokracie někam k, řekněme, Orbánovskému režimu a mohli by tu lidé, pro které je vražda fetačky a prostitutky zcela přijatelná, získat dominantní vliv. Ne, nejsme o tolik jiní, my Češi, proto se musí bedlivě hlídat. Abychom byli lepší.

Vojtěch Landa

Traumerův sloupek:

Hotel za osm korun

Za okny bylo nehezké, hnusné lednové počasí. Už se smrákalo, mrzlo až praštelá a ledový vítr s rozkoší sobě vlastní danou zimním obdobím rozfukoval hromady drobného prašanu do všech světových stran, ale uvnitř hospody bylo dobře. Pěkně přetopeno, takže se hosté potili a zřejmě i díky tomu do sebe lili jedno pivo za druhým. Za okny byla zima, uvnitř parné léto.

Herman Traumer seděl u stolu v levém rohu místnosti. Pil statečně jako všichni ostatní a něco si zapisoval do notesu převázaného modrobílou stužkou. Naproti němu seděla hubená blond holka, která pomalu usrkávala ze svého kafe. Tvářila se otráveně. Herman jí nevěnoval ani tu nejmenší pozornost. Přivřel oči, dopil pivo a taktně kývnul na hospodskou, aby mu přinesla další.

„Jako bych tu nebyla,“ řekla mu ta blond holka.

„Ano, jako bys tu myško nebyla,“ poznamenal na to, aniž by zvedl hlavu od svých zápisků v notesu. Hospodská zatím přinesla to další pivo. Zvedla ho z tácu, trochu se nahnula přes znuděnou blončku a Herman tak měl na chvíli možnost podívat se jí do výstřihu na parádní vytahaný prsa s pořádnými dvorcema, jejichž špičky stály jako korkový zátky. Měl rád pohled na takovej úžasný matroš, o mnoho úžasnější než to, co skrývala jeho protivná holka pod svým růžovým svetříkem.

„Víš ty co, já půjdu. Díváš se stejně tam, kam nemáš,“ prohodila vztekle blončka.

„Tak si běž,“ odpověděl jí a ona vstala a zmizela z hospody ven do té neskutečné sibérie na ulici. Zůstal po ní jenom chlad a nějaká ta negativní energie, která po chvíli vyprchala. Položil tužku na stůl, zvedl sklenici s pivem a podíval se přes její sklo na lampu u stropu. Napil se a znovu ji položil na podtácek. Zapálil si cigaretu, dal si pár tahů a zase začal psát.

„Zaplatím,“ křikl po nějaké době směrem k hospodské a ze zadní kapsy kalhot vytáhl zmačkanou dvacetikorunu, kterou zaplatil útratu, a ještě mu pár drobných zbylo.

Když už byl na ulici, vzpomněl si, že na stole zapomněl své kožené rukavice. Vrátil se tedy, aby nakonec zjistil, že už tam nejsou a že bylo zbytečné se vůbec pro ně vracet. Nikdo je neviděl.

Začalo sněžit a už svítilo i pouliční osvětlení. Pozdravil se s někým, koho si nedokázal nikam zařadit. Věděl ale, že odpovědět na pozdrav je slušnost, ať už je to tak nebo tak.

Došel o dvě ulice dál k místnímu kinu a na jeho vývěsce si přečetl, co dnes večer promítají.

„Děs v hlubinách, to je nářez,“ řekl si pro sebe.

Pod názvem filmu si tak v duchu představil strhující romantiku někde v nejtemnějších hlubinách rozkoše, na dnech studen plných uspokojení, včetně neúnavného prosekávání se ostrou šavlí hustým, místy až neprostupným roštím k pahorku možná i venušinu.

Tahle jeho představa rozhodla, a proto si u pokladny koupil lístek, a když se usadil na svém místě ve třinácté řadě na sedadle číslo třináct a rozběhly se titulky filmu, začaly se mu klížit oči. Slečna sedící vedle něj tak příjemně voněla a spánek byl blíž a blíž a možná jí ani nevadilo, že celé představení strašně chrápal a jeho hlava mu padala do jejího klína a on jí do něho slintal a neustále ulepeným jazykem olizoval její levé koleno.

„Vy jedno čuně!“ pomyslela si možná jenom tak v duchu, ale bezpochyby se jí to celé velice líbilo.

Hermana probudila až hlasitá hudba v závěru produkce. Srovnal se v sedadle, slečna si uhladila sukni a papírovým kapesníkem si otřela oslintané koleno. Panu Traumerovi věnovala svůj rozpačitý úsměv, který on nevěděl, jak si vyložit. Každopádně „Děs v hlubinách“ jako film pro něj nestál za nic, ale vyspal se v tom nejlevnějším hotelu, v jakém se kdy vyspal, a to za pouhých osm korun.

Herman Traumer se k vám moji drazí vrátí ve svém příštím sloupku s názvem „Nenaštékáno v boudě“ tentokrát bez chrapotu a slintání na jakákoliv kolena...

I. K.

GULÁŠ TAK JAK TO VOPRAVDU JE

Viktor Hait (část 2)

Jeden neobvyklý zážitek mého pobytu byl, když R. S. slavil svůj 28. narozeniny. Každý druhý člověk v civilu by je slavil v hospodě nebo nějak jinak. Ale připít si kalíškem jedu v podobě tabletek, to si může dovolit jenom člověk v psychiatrické léčebně.

Zvláštní způsob voslavy?! Místnost. V místnosti stoleček. Na stolečku plato. Na platu kalíšky. V kalíškách jedovatý prášky. A to všechno hlídá jedna obézní fousatá sestra. Jedna sestra z personálu, pro kterou jsou pacienti kus. Fronta se zmenšuje a zmenšuje, už je skoro řada na nás.

/Jméno, spolknout, další.../

Neustále stereotypně vopakovaná věta.

/Jméno'/

/Novák./

/Spolknout, zapít, další./

/Jméno?/

/Hait,/

/Spolknout, zapít, další./

Ťukli jsme si kalíškama se slovy na zdraví a poslušně spolkli prášky.

/Jméno, spolknou, zapít, další zapítzapít
....další jméno, polknout/

Zejtra polknem, ale už ne na zdraví, už jen tak..
život jde dál..

... Jméno... spolknout... zapít... další.....

Že by tohle byl ten OSUD?

Jizvy na rukou se rychle zhojily, ale doktoři neměli sebemenší úmysl mě propustit. Pracovní terapie mi nedělala dobře. Parták pracovní čtyř, pacient nekrofil s dóžem v ústavu, byl důležitější než šéf blázince. Vodpornej, slizkej fanatik měl ještě jednu funkci, kterou dělal samozřejmě ve svém osobním volnu. Zodpovědnost za márníci. To, že tuto práci dělal vzorně, dokazoval perfektní pořádek v chladný místnosti a pečlivě poskládaný pozůstatky v mramorových boxech. Mrtvolky vypadaly jako živý. Tak dobře se vo ně staral - vykles-těnej nekrofil.

Všechno dokola bylo strašně vošklivý a smutný, i věčně veselej Pepek Vyskoč byl víc k pláči než k smíchu. A propuštění ne a ne přijít.

Plegomazin, Moditen, Perfenazin, Thioridazin, Neuleptil, Micefal... a jiný sračky. Postýlky pro zlobivý chroniky, vodní dělo se zmrzlejma krystalkama vody, inzulinový a proslavený elektrický šoky, který jsem poznal na vlastní kůži.

E-S

Dvě bomby s kyslíkem na pisklavejch kolečkách jako autogen - švajcarparát, bedýnka, čistá kopie starý blikavý televize Oravan a něco jako velký nůžky vobalený místo izolace nepotřebnou zahradnickou hadicí, připomínající zednický kleště na cihly. Místnost plná postelí, vobložená nešťastníky čekajícími na proces, při kterým vodumírá milion a milion

mozkovéjch buněk a deset až patnáct zvědavců z personálu. Zřejmě jim to dělá dobře, koukat na ty přivázaný delikventy, odsouzený bez soudního procesu k pomalému, ale jistému umírání. Pomocí vrzajících kleští proběhne elektrika hlavou sem a tám. Dvě spálený skvrny na spáncích, patnáct hodin spánku v bezvědomí a ve světě, který neexistuje. Proslavený elektrický šoky. Byli i tací, který jich dostali na stovky. Mně těch několik desítek bohatě stačilo. Mám takovej dojem, že vidím všechno úpině jinak. I naši primářku. Že by to byla vina elektriky? Nebudme blbí.

Co když je to ten OSUD?

Paní primárka po mejch E-S, tak, jak jsem ji viděl.

/... Je toho o čtyři deka míň, můžu to nechat?/

V krámě mimo několika skleněných beden bylo úplný ticho. Pán s čepicí vložil pečlivě zabalený balíček do tašky a odešel. Zelenomodrá prodavačka utřela kouskem vetchýho hadru váhu od krve a jakoby nic pokračovala v kouření velkého doutníku. Pán cestou domů opatroval tašku s obsahem jako voko v hlavě. Teprve až ve svém patře přízemního domku si zhluboka voddech, že přišel včas a poprvý za celý den se mu vobjevil na vobličejí úsměv. Zazvonil na zvonek, pod kterým byla vizitka - p. Život -. Dveře se vtevřely, von vešel a zabouchnul je za sebou.

Prodavačka típla doutník a automaticky si zapálila druhý. Do prodejny vchází další zákazník. Až na tu barvu byla dívka se stužkou ve vlasech okouzlující, Donutila ústa k příjemnému úsměvu a něžným hláskem se voptala: /Čím mohu posloužit, mladý muži?/

Než to stačil ze sebe vykoktat, hodila dívenka s krásnými rysy na váhu zboží a bezmyšlenkovitě řekla:

/Je toho vo čtyři deka míň, mohu to nechat?!/

Jo, co, no, ano, jistě, ale.../

Mladý muž stačil v pestrobarevném papíře zabalený zboží do kapsy a zmizel z krámu. Běžel domů...

V malým vobchůdku 3 krát 4 metry nastalo znovu ticho. Zelenomodrý prstíčky pohladily její zelenomodrou tvář. Na první pohled uvolněná, vyrovnaná... ale... kdepak. Za vobličejem jako hebká vopona je spousta problémů, překážek, potíží i radost a štěstí tam má svůj místečko. Bohužel nemá na ně ta holka z krámu vůbec čas.

Život je krásnej, moc krásnej. Stačí k němu jen ta pitomá láska? Ta pitomá citová láska? Ne! A nebo ta úpině vobyčejná platonická? Taky ne? Tvořit, bejt užitečnej, nebejt zbytečnej, věřit ve smysl života, v ideje a do posledního smítečka vyzobat těch šedesát propůjčenejch roků. Prožít! Co prožít, doslova vychutnat nám určený čas - život. Milovat všechno, co patří k životu, třeba jen platonicky.

Rozlítnou se dveře a aniž by je za sebou zavřel,

/Prosím vás, máte...?/ koktal.

/ale pokud možno, tak mi to.../

Dívka pochopila, vodsypala z jedný krabice do kor-noutku, položila na váhu a...

/Je toho vo čtyři deka míň, mohu to nechat?/
/Jistě, slečinko, já toho snad ani tolik nepotřebuju./ doslova křičel koktající pán s kloboukem - ne proto, že by byl nespokojen s obsluhou, ba naopak. Popadl kornout, strčil do kapsy u vesty a pelášil tam, kam patřil.

Pendlovky v krámu ukazovaly, že je nejvyšší čas stáhnout roletu a jít domů. Mezitím se po ulici nadále prochází ten člověk, ten človíček s malým Č. Snad ze strachu, snad proto, že zatím necítí potřebu zajít do krámků se zbožím a krásnou prodavačkou.

Unavená dívka toho má za celej den až nad hlavu. Obsluhovat zákazníky je pro ni to nejlehčí, ona to dovede dvakrát dobře. Jednou proto, že chce, a podruhý proto, že může zákazník přijmout zboží z její rukou. Nikdo však nevidí, jakým způsobem se dostane zboží na pult. Tahat těžký bedny, třídit artikl do regálů, starat se vo čistotu v obchůdku. To se snad ani pochopit nedá. Bláhově si myslí, že to, co dělá s láskou, je úmysl, dobřej úmysl dát zákazníkovi to zboží, který potřebuje. Obchod převzala po jednom zkušeným vobchodníkovi a voproti němu má velkou nevýhodu, že ještě neví, kde leží to či ono, kde je tamto nebo támhleto.

Navíc chce - musí v tom zmatku vyjít vstříc jako-by zákazníkovi. Celá unavená stáhla plechovou roletu až na zem, zavěsila visací zámek, otočila klíčem a pečlivě ho schovala do portmonky. Potřebuje si odpočinout. Cestou domů potkala pána s čepicí, pána s kloboukem, mladýho muže i človíčka s malým Č. Nepoznala je... ani ti kolemjdoucí nepoznali něžnou, přívětivou prodavačku, protože nebyla zelenomodrá - měla normální lidskou barvu. Byla bez masky.

Konečně doma. Při pomyšlení, že bude zejtra všechno nanovo... vobchod... zboží... zákazníci... usnula. Jsou tři hodiny v noci. Malý Č chodí neustále sem a tam. Zajít do krámků, nezajít do krámků, zajít do krámků, nezajít do krámků...

Druhej, třetí, čtvrtěj... den v obchodě. Vše v naprostým pořádku. Něžná, usměvavá prodavačka, dívka tisíce tváří. Spokojenost na všech stranách. Kniha přání a ztížností se pinila jen samou chválou. Například: Jsem spokojen s obsluhou, nebo Zboží mi chutnalo... Snad jeden, pro někoho bezvýznamnej zápis, tam chyběl.

Obsluha a zboží mi pomohlo!

Dveře v krámě byly v jednom pohybu. Zákazník za zákazníkem.

/... Je toho o čtyři deka míň, mohu to nechat?.../

/... Ano, slečinko... /úsměv sem, usměv tam. Na první pohled všechno v pořádku. Prostoru, voboustraně lemovaným domkama, se říká ulice. A právě tam chodí malý Č. a váhá. Zajít, nezajít, zajít, nezajít, požádat, nepožádat... Je pěkná, má pěkný zboží, pěkněj krámeček, ale co dál?

Druhej, třetí, čtvrtěj... rok v krámků. Stále všechno v naprostým pořádku. Něžná, krásná, milá, půvabná, okouzlující, fascinující, nekopírovatelná... nej... nej dívka s tisíci tvářmi.

/... Je toho o čtyři deka míň, mohu to nechat?.../ Procházím se a uvolňuju alespoň tu tělesnou schránku. Někdo chodí vo ulici níž v mý kůži, ničí a ničí moje Já. Nemůžu věčně chodit! Co když jednou přijde konec - díra! Konec ideje, konec krásnejch věcí, problémů, potíží, depresí, ponižování, pronásledování, pravdy, lži a tý pitomý nebo třeba

platonický lásky.

Nemám sílu, sám sobě lžu, že je to tím, že nemám potřebu zajít do nejkrásnějšího krámků za nejkrásnější prodavačkou, pro nejkrásnější zboží a požádat vo... raději ne. Stejně by toho bylo vo čtyři deka míň.

Jednou provždy se musím rozhodnout! Zajít, nezajít
ZAJÍT!!!!

Musím rychle jednat. Jdu. Vzdálenost mezi mnou a obchůdkem je kratší a kratší...

Konečně ji vidím. Je to vona. Přesně tak jsem si ji představoval. Slečna za pultem na mě udělala naučeněj úsměv. Vzduch v krámků byl zelenomodřej - odraz vod jejího vobličeje. Teď. Spustil jsem. A co vlastně na ní chci?, přemýšlím. Mám to!

/Prosím vás, paní prodavačko.....

.....přál bych si...../
Nepustil jsem ji ke slovu. Nakonec se na mě podívala a řekla:

/... Je toho vo čtyři deka míň, mohu to nechat?/

/Vím, není to jenom vaše vina, že jste neodhadla váhu onoho zboží, část viny na tom nese i někdo jinej. Nemůžete to tak nechat!/
Slečna se podívala za mě na nekonečnou frontu zákazníků a ne zlomyslně, ale cynicky vmluvně pronesla:

/Venku čekají další zákazníci, tak jestli to nechcete, voni si to rádi vezmou./
Nezazlívám jí to, pověděla mi to upřímně. Odcházím z obchůdku 3 krát 4 metry. Vod ostatních se liším akorát tím, že mám prázdnou tašku. Když doma prohlížím smutný dno tašky, tak poprvý v životě poznávám sám na sobě, co je to bezmocnost.

Do píči, že by tohleto byl ten OSUD?
Vod tý doby jsem odmítal bejt přítomen na vizitě a navštěvovat kancelář paní primářky. A to byl jeden z důvodů, proč mě nechtěli v nejbližší době propustit. Údajně se můj zdravotní stav zhoršil. Byla naordinovává nová indikace. Trvalo to dva měsíce, než jsem si zvyknul na velký dávky jedů. Plně našlapaný dva kritický měsíce. Několik dnů mě to nutilo chodit pozpátku. No a když jsem si na chůzi pozpátku konečně zvyknul a smířil se s tím, začal jsem se vznášet. Nejprve opatrně na chodbě maximálně jeden metr nad zemí. Za pár dnů, když mne opustil strach, jsem si troufnul lítat nad zahradou, pak nad ústavem. Ale stejně ze všeho nejkrásnější byly vyhlídkový lety nad noční Prahou. Barevný neonový reklamy barů, bordelů a vináren, vosvětlený Staroměstský náměstí a lesknoucí se Vltava mi připadaly jako pohádkovej svět z Tisíce a jedné noci. Ve středu týto krásy lemovaný světýlkujícími periferními sídlišti stál hrad jakoby z fosforovýho písku - šel z něj chlad a smutno. Lítal jsem vždy několik hodin dokola, abych se napásl a ukojil svoje voči vobstojma barvama. Vždy unaven i se studeným potem se vracel zpět na oddělení Dvojky do svý propůjčený postýlky. Po každým letu u mě nastal dlouhoboj nezáměrem vo tu šed a stereotyp vládnoucí v ereárním prostředí.

Nechtěně jsem se jednou svěřil perzonálu vo mejch vokružních letech nad Prahou. Po změně nový mediace lítání jakoby zázrakem zmizelo. Zase jsem chodil jenom po zemi. Byla to nuda. Nedalo mně to a pohyb vzduchem jsem chtěl za každou cenu znovu vyzkoušet. Bylo mi po lítání strašně smutno. Zkoušel jsem různý varianty vzlítnout a nic. Nezbylo než zvolit poslední možnost. Nepozorovaně jsem

přiskočil k v otevřenému voknu bez mříží a hop...
... znovu ten vzdálený hlas, kterej jsem už někdy slyšel.

/Blbec. Co ho to jen napadlo, ze třetího patra na beton, může bejt rád, že to přežil./
/Pokud ovšem nechtěl spáchat sebevraždu./
Všechno bílý, ticho, bolest celého těla a znovu bezvědomí. Po třech tejdnech z ARU znovu do Bohnic.

Kurty a opět nová medikace mě přivítaly na mojí posteli v eráru. Když se mi zahojily všechny podlitiny, přestali mě přivazovat. Nikdo se mi na nic neptal, nikdo si se mnou nepovídal. Poslušně jsem polykal tablety a přemejšlel nevím nad čím. Těžko se dala rozeznat noc ode dne. Celou dobu jsem žil v domněnání, že mě někdo pronásleduje. Je to hnusnej pocit. Pronásledování!!!

Pomóc!! Nech mě bejt? Co chceš, ty stvůro, jak to vypadáš! Jo, byl to člověk. Na hlavě měl nohu. Na noze okov. Celý svý tělo držel v ruce. Páchnul po spáleným listí v podzimním parku. Fuj, humus. Nepřibližuj se, ty kurvo, smrdíš! Máš v úmyslu dělat zlo? Tak si mě vem, ty mrzáku, ale na vostatní nešáhej, nemáš na to právo! Cim dál tím víc se rozrůstá, zasahuje stále větší prostor, okolí, vokres, kraj, stát, Evropu...

... Pomóc! Nech mě bejt! Už zasahuje celej svět, udělejte někdo něco! Ai si vezme jenom mě a všechno vostatní ať nechá, zmije jedovatá! Tak už mě ksakru konečně předhodte jako obětního beránka! Na smrt jsem připraven. Tak to, do prdele, někdo udělejte!!

Konečně... Byl jsem vhozen...

Rána. Ticho. Zima. Bolest.

/Copak je s váma, pane?!/ vykřikla zdravotní sestra sloužící noční.

/Snad se vám něco nestalo./

Koukám zděšeně na sestřičku a malátně lezu do postele. Zkurvený prášky, myslím si a opět únavou usínám.

Ráno za mnou přišel doktor, automaticky pozdravil, tatínkovsky si přisedl ke mně na postel a zapíchl voči do protější stěny.

/Potřebujete mezi lidi, zapojit se do denního cvilního režimu. Naše možnosti jsou vyčerpány. Byla na vás prováděna veškerá dostupná léčba, zdravotní stav nevléčitelný./ mluvil monotóně a koukal přitom do jednoho místa.

/Než vás propustíme, půjdete několikrát na propustku./ Na chvíli se vodmlčel a aniž se pohnul, položil mi nesmyslnou votázku.

/Co byste udělal, kdybyste měl spousty peněz?/

/Koupil bych si dva klobouky./

Konečně se na mě podíval a to přímo do vočí, trochu tázavě. Mlčky čekal. Snad abych mu něco vysvětlil? Snad.

/No, jeden pro sebe a druhej pro mě./ znělo mé vysvětlení. Prudce stoupnul a bez pozdravu odešel. Až trochu pozdě mi došlo, že po mé odpovědi s propuštěním spěchat nebude. Dlouho se pak pan doktor neukázał, tak jsem mu napsal alespoň básničku a po jedné sestře mu ji pečlivě zabalenou v letecký obálce poslal.

Nežijící? Ne. Netekoucí.

Nikdo nic neumí, nikdo nic nezná, pouze voda v prášku dokáže týct do kopce. Jsem paní Schizofrenie, která se vyzná. Hej, vy tam, to není pro blbce.

Myslet, cha cha, myslet, umět být, podle dvěstědevadesátpětky, podle pouliční štetky, by měl člověk žít.

Žít podle toho co chcem, neutíkej, neutíkej, pojd sem! škoda..

Zase samá voda - ale v prášku.

Vůbec mi neodepsal a neposlal vřelej dík. Pouze jsem se vod perzonálu dozvěděl, že kdykoliv budu chtít na vlastní riziko - na revers vopustit blázinec, doktor mi v tom bránit nebude.

Alespoň něco!

Než jsem si dal žádost k propuštění z léčebny, chtěl jsem navštívit pár známých a dobřejch spolupacientů, který budou mít pobyt prodloužený. Bylo jich dost za ty léta ztrávený v eráru. Mnozí mi dobrovolnej odchod upřímně přáli, jiný v duchu záviděli. Ale všichni byli při jednom - není vo co stát, zdechnout v pakárně.

Jedno celý vodpoledne jsem strávil s pacientem přítelem Vacátkem. Je to úleták, jak se sluší a patří. Seznámil jsem se s ním už dávno dříve. To jsme ještě vychutnávali civilní svobodu. Bylo to tam, jak se nikomu nechce chodit a přesto tam musí, protože když tam někdo přestane docházet, tak ho zavřou - v zaměstnání. Pracoval jsem v tý době ve skladu potravin, kde mě měli celkem rádi. I když nevím, proč. Nastoupil tam človíček s kulatou hlavou a ještě kulatějšíma vočima, skoro do hola vostířhanej. Čuměl přiblíble. Byl mi celkem sympatickej. A co čert nechtěl, byl přidělen ke mně. Během několika minut jsme se spřátelili. Zrovna nebylo do čeho píchnout, tak jako vždy, tak jsme si povídali vo sobě a navíc spousty mejch přátel byli i jeho. Pozorně poslouchal, co tam dělám, co je moje profese, jakou mám hmotnou zodpovědnost. Hlavně ho zajímalo, která kořalka je moje nejoblíbenější a zkrátka, kde se k ní dá beztréstně přijít. Taky to, že furt chlastám. Pak jsem mu vyličil několik zajímavých příhod. Třeba jak omylem někdo, raději jsem mu neřek kdo, zavřel reklamanta vod dráhy do chladicího vozu a von tam byl celou noc a málem zmrznul. Nebo jak jsem spadnul z rampy do kolejiště s vysokozdvížným vozejkem a rozsekal ho na maděru. Jenom baterky VARTA stály 75 000 Kčs a v krvi jsem měl 2,8 promile. No, a jiný, všední, každodenní, normální příhody. Stále se na mě koukal, a když jsem domluvil, navoplátku povídal von vo sobě. Byly to velmi zajímavé věci. No, zase takový ze života. Třeba jak se jednou nehorázným způsobem vožral a záhadně se stal majitelem polní trubky - polnice. Už ho to nebavilo chodit po zemi, tak si vylez na vysokej strom a troubil jako vo závod. Nastalo veřejný pohoršení, probudil půl nějaký vesnice a až se našel jeden místní dobrodinec a zavolał policii. Majáček, rychlá jízda, prudká brzda, bouchnutí čtyř dveří a byli tam. Svítili na něj reflektorama a křičeli tlampačem. Vacátko nereagoval, troubil dál. /Jménem zákona, slezte!/ ozyvalo se z megafonu.

JAZYK
ZKURVENÝ
PŘÁŠKY

/Nemůžu, já jsem sova./ mele si svoje Vacátko./
Jménem zákona, slezte a okamžitě přestaňte trou-
bit nebo budeme střílet./

/Nemůžete, já jsem sova pálená a ta je chráněná./
řekl klidně Vacátko a troubil dál.

Nebo jak se vostříhal dohola a zezadu si nakreslil
na hlavu voči a chodil pozpátku. Tak se do toho
vžil, že když mu je v blázinci umyli, voslepnul.
Už se chýlilo ke konci pracovní doby a my dostali
chut na Bechera. Shodli jsme se totiž na stejný
značce.

/Dívej./ řekl jsem mu./ Táhle je karton s minia-
turníma flaškama Bechera. Běž a vem jich tak de-
set, to se ti do kapes vejde a já budu hlídat./
Jak řekli, tak udělali. Za chvíli se votočím a co
nevidím. Vacátko celej vobloženej litrovejma flaš-
kame Becherovky - miniaturní údajně nemoh najít -
- a křičí, až mi zalehjá v uších.

/Tak co, dobrý!!!/

Jenomže kde se vzal, tu se vzal náš vedoucí a Va-
cátko ještě ten den, kdy nastoupil, ho vyhodili.
Tak takhle jsem se s ním seznámil, proto by bylo
vode mě blbý, kdybych se s ním nešel rozloučit,
když mě propouštěli z blázince. Že jo?

Konečně vopouštím po dvou letech psychiatrickou
léčebnu. Všichni kolem mě jsou divný. Zbytečně moc
barevný. Domy moc vysoký a životní úroveň
strašně nízká. Než zapadnu do civilního živo-
ta, bude to chvíli trvat. Ale jak se zklimatizo-
vat? Jo, navštívím přátele. A kde? Všichni buďto
sedí putyce, v provařeném bytě nebo na Pankráci.
Do Austrálie nebo na Olšany nepůjdu. Co teď? Do
putyky? Ale do který? Tam, kam chodí mí přátelé,
mám všude plot.

Malvaz - proto, že patřím mezi osazenstvo minu-
losti, kteří tam chodili a dělali bordel; tam nesmím
Kampa tikus tam někomu rozbil držku a já to
vodsrál.

U Spartana - pár šílenců tam kouřilo trávu a za
to prej můžu já.

U Černejch - záhadným způsobem začalo hořet lino-
leum, já při tom nebyl a přesto tam nesmím.

U Kaple - jsem údajně nesympatickej perzonálu,
i když tam chodí hosté s podobnou vizáží jako já.

U Vejvodů - před rokem nějakěj vlasatej hodil do
lokálu slzák. Jsem mu asi podobnej, nebo co?

Ve Smícháči - kde bezdůvodně ihned mezi dveřma
zařvou: /Vypadni!/ Nevím proč.

U Fleků - perzonál mě podezírá, že kšeftuju se
skopčákama.

U Rotundy - za to, že jsem nechtěně rozbil půlli-
tr, zaplatil jsem ho a taky tam nesmím.

U Mrtvolky - tam mě zase nemají rádo dělníci, pro-
tože jsem tam jednou zpíval vopilej /Ručičky, ne-
bojte se, vy makat nebudete/.

U Vojáků - dlužím pinglovi 250 Kčs.

U - nebudu jmenovat - jsem vodesel bez placení.

U Zpěvácků perzonál má na mě alergii.

Žofín - tam můžu, ale nikdo mě neobslouží.

U Knihovny - jednou jsem tam usnul.

U Glaubiců - rekonstrukce.

Malostranská kevárna - kafe nepiju.

U Srdců - za to, že jsme byli veselí.

U Koček - hrál jsem kostky, vyhodili mě.

Na Klamovce - tam chodí policajti.

V Nerudovce se absolutně nechytám.

Na Žižkově mám všude problémy.

A noční podniky zakázaný z různých důvodů.

Narcis - kvůli Regině jsem se popral s cikánama

a dostal na držku.

Vorlík - jak zjistili, že nemám prachy a nejsem
bohatej, nepustí mě už dovnitř.

U Beránků - někdo se mi vychcal do kalhot ale můžu
tam.

U Kafků - za to může Kropáček. Jednou jsem mu řekl,
aby dones náký prachy, že se půjdeme vožrat. No,
a ten zmrđ dones šest tisíc. Bylo to před Vánocema
a vinárna byla vyzdobená vánočníma vozdobama. Po
několika flaškách sovětskýho sektu se ze mě stal
anticapacista. A začal jsem sestřelovat vánoční
baňky různějch barev. Když došlo šest hadrů
a ruský šampaňo, bál jsem se kolem sebe podívat.
V zápalu střelby nevisela jediná ozdoba. Noční
podnik se podobal smetišti na sklo, kde bez ducha
a hovoru seděli vodníci. Byli všichni mokrý vod
hlavy až k patě. Úlomky a zbytky vánočních vozdob
se na ně pěkně přilepily. Třpytili se jako cikáno-
va košile na diskotéku. Vod tý doby tam nesmím.
Slávie - taky ne. Tam jsem jednou v psychóze roz-
bil zrcadlo. Markéto, Markéto.

A vostatní putyky či podniky, kam bych ještě moh,
je buď zákaz vlasatejm a nebo vobsluhujou jenom
cizince.

Nezbejvá mi, než jít, kde mě nikdo nezná, kde ne-
budu nikomu překážet a kde nikomu nebude vadit
moje vizáž. Doufám, že se po celý Praze alespoň
jedno takový místo najde. Jestli ne, tak jsem
v prdeli.

Tak třeba tam, jak je:

Vrchní materialista,
co za pípou pívni mok chystá,
a když ho nachystá,
tak vzpění,
lísteček vo čárku změní.

Mňam, to je ale dobrý. Sedím v rohu začouzený pu-
tyky, kde mě nikdo nezná, chlastám a jsem uměle
spokojen.

isčo razik, isčo raz,
isčo razik, isčo raz,
isčo razik, isčo raz,
isčo razik, isčo raz,
isčo razik, isčo raz.

/Prosím vás, kolik máte piv?/

/Ted budu mít šestý./

V klidu jsem zaplatil a procházel se noční Prahou.
Stejně byly ty okružní lety nad ní mnohem hezčí.
Nudí mne to, chodit po zemi, a chce se mi šukat.

Pod václavským Václavákem.

To, že nebyla zvyklá pít, za to já nemůžu. Já jsem
neměl kam jít a U Beránků mají otevřeno do čtyř do
rána. Je to jedinej noční podnik v Praze, kam ješ-
tě můžu, pokud zapomněli na ty mokrý kalhoty. To,
že si ke mně přisedla, za to já nemůžu. Vodrhaný
šlágry kavární kapely, pár dvojek bílýho, cigarety
značky Start, nesnesitelný horko a smrad z haj-
zlíků, to byl ten důvod, že se mi začala zdát i
trochu hezká. Ale za to já nemůžu.

/Co čumíš?/, zazubila se lopatkovitejma zubama,
debilně se na mě podívala a neodpověděla. Dalších
pár dvojek bílýho, Startky, nesnesitelněj zubama,
furt stejnej smrad z hajzlů, z kterýho v pravidelnejch
intervalech vycházeli čerstvé učený, navoněný
pánové lacinou kolínskou a s prosáklou močí
u rozparku tesilovejch kalhot dělali jakoby nic,
jakoby jim ty tesilky pochcal někdo jinej.

pokračování příště

Hovory s Pavlem Herotem:

Dneska složím básničku i verš na posezení

Pokračování z minulého čísla. Spisovatel Michal Šanda vedl s Pavlem Herotem tento rozhovor v průběhu let 2009–2011 a navazoval na předchozí e-mailovou komunikaci z let 2007–2008, která vyšla roku 2008 pod názvem Kus mne v čítance v nakladatelství Psí víno.

Do Pržna ještě jezdíš?

Už ne. Před léty jsme odjížděli autem z realitní kanceláře, která prodala dům po otci novým majitelům. V obci Pržno u Frýdlantu nad Ostravicí. Kamarád si spletl cestu, místo napravo jel nalevo. Do nitra Beskyd, odkud bylo vidět do údolí, byť byl večer, tma. Směrovka oznamovala, že se blíží Slovenská hranice. Další na památníček Maryčky Magdonové. Nechal jsem si zastavit. Vylezl z auta a do mohutného údolí, pokrytého černým baldachýnem, jsem zakřičel: Sbohem, ty starý dobrý barde! Měj se tu krásně. Od roku 1999 jsem v rodném, z jedné půli duše, kraji fyzicky nebyl. Duševně jsem tam každý den. Vědomě i podvědomě.

Jak vzpomínáš na svoje dětství?

Nejprve jsem navštěvoval místní čtyřtřídní školu v Martínkově. Další, již základní devítiletou, ve vedlejší obci Domamil, zakončil v roce 1980. Ani jednou tzv. nepropadnul, byť míval z matematiky namále. Z chování měl samé jedničky. Náboženství dochodil až do závěrečné osmé třídy. Kromě obsáhlých slohových prací a silnou obezitou nijak nevynikal. Byl spíše průměrným žákem. Nebyl členem Pionýrské organizace, neboť na obou školách nebyla zavedena. Jednou dostala máma vzkaz do žákovské knížky: Pošlete laskavě Vašeho syna k holiči! Od třinácti jsem se už musel holit, ale to jsem zvládal. To by byla sranda, kdyby žák sedmé třídy měl fousy. Že mě to tehdy nenapadlo. Jenomže já byl takový zakřiklý, uzavřený v sobě. Tehdy už jsem si vozil na kole od spolužáků domů časopisy a krámy z pudy. Signály, 100+1, AZ magazíny, hodně četl detektivní příběhy a záhady.

Chodil jsem obsluhovat jednu starou paní Jarmilu. Nosil jí nákupy. Od ní jsem míval Květy. To byla mystická žena, ta mě hodně formovala, v pozdějších letech. Právý dotek její osobnosti cítím ovšem až nyní. Bydlela ve dvou místnostech. Neměla vodovod ani elektřinu. Majetek rozdala. Svítila při svíčkách a celou noc pročítla. Když jsem přišel, odvyprávěla mi celý děj, dokázala mluvit dvě hodiny jenom o té knížce, kterou četla. Měla hrb, ohnuté rty, pichlavé oči, mluvila napůl německy a napůl česky. Děti se jí bály. Ona moc nikoho nepřijímala. Nadávala německy, pisklavým hlasem. Přivdala se z Vídně. Měla kamarádku. Malou ženu s brýlemi, která chodila celá v černém. Jak byla u Jarmily tma, tak bych si této ženy, kdyby na mě nepromluvila, ani nepovšimnul. S tou se ráda hádala. Žena tato byla nemocná, proslavená kleptomanka, takže když odcházela, tak ji prořezávala, jenomže u té mé paní, Jarmily stejně neměla co ukrást, nebylo čeho, stejně nic neměla. Když odcházela, řekla jí: Počkej, ty jednou shoříš v pekle, jako komunisti. Potom se obrátila ke mně a povídala hodinu o knížce, kde se dočetla, jak to asi v tom pekle chodí. Když mě bylo šestnáct, dostala horečky. Obvodnímu lékaři se přiznala, že ji nešťastně kousla krysa, kterou v ložnici krmila. Samozřejmě ji nechali odvést do nemocnice a odtud do Domova důchodců, tady kousek. Tam zemřela Javořícká. Nakonec i moje paní Jarmilka. Jednou přišel telegram od řádových sestřiček, že je to vážné. Já, máma a prateta jsme se nechali zavést do tohoto starobince. Ležela nehnutě, ústa pootevřená. Oči nevnímající. Stáli jsme všichni tři u její postele. Když uviděla mě, slabě se jí zajiskřily oči a těžce, maličko natáhla ruku. Vzal jsem ji za ni. Potom jsme odešli. Řekli nám později, že jakmile jsme zavřeli dveře, vydechla naposledy. Bylo mi sedmnáct. Umínil jsem si, že zařídím celý pohřeb. Pomohl mi pouze kněz p. Václav Razík, odsvěcený biskup, politický vězeň, rodem Polák, kamarád papeže Jana Pavla II. O něm jindy. Odjel jsem na kole k hrobníkovi do vedlejší vesnice. Ten vyšel vyděšený, kdo že u nás

zemřel, prý mu spadnul křížek ze zdi. Hřebík a věšení nebylo narušené, tím usoudil, že bude kopat a že někdo odešel na věčnost. Po pohřbu jsem před spaním ucítil na svém rameni její ruku. Tehdy jsem se polekal, vykřiknul. Matně jsem viděl postavu. Tehdy jsem ještě na takové úkazy nebyl zvyklý.

Dones v jedné krabičce od bonbónů, vedle drobných pozůstalostí, je uchovaný pramínek světlých vlasů mého dětství, tak jak ho uschovala máma na památku. Totéž učinila o několik desítek let před tím matka básníka Ivana Blatného, který se také narodil blondatý, a časem také jeho vlasy ztmavly. „Máte hezkou holčičku, tak jak ji vyfotíte?“ zeptali se u fotografa u příležitosti mých prvních narozenin. Jedna fotografie byla vystavená za výlohou. Fotografie, na které naslouchám z telefonního sluchátka a natolik přesvědčivě, že je stála k prezentaci podniku. Na další prý je vidět mluvení a ta byla snad ještě přesvědčivější, máma ji věnovala bratrovi na památku. V té době jsem mluvil v ženském rodě. Byla jsem. Trvalo dlouho, než mi bylo vysvětleno, že kluci mluví jinak. Hrál jsem si s panenkami, převlékal je. Na každé vesnici se hrávalo divadlo, za první republiky. Doma jsem objevil dětský kostým námořníka a v něm běžně chodil. O několik let později jsem uměl napodobit hlas pana Filipovského, coby Fantomase. Byl jsem hvězda mezi staršími. Doma jsem vzal pratetu nebo mámě silonky, část z nich ustříhнул, dal na obličej a honem mezi kluky. Takto jsem lítal po vesnici. Doma nastal mazec. Silonky byly přede mnou zamknuty. Ovšem já měl stejně zásobu, počítal jsem s tím, že se to jednou prolátne. A chodil po vsi i nadále jako Fantomas.

Ve školce jsem byl snad dvakrát. To mi bylo protivné, smrdělo to tam mýdlem, hračkami ze dřeva a chlebem s máslem. Jednou jsem tam byl „přiveden“, eskortován. Paní učitelka hlídala dveře a viděl jsem, jak mne pozoruje. Zahrál jsem náhlý záchvat, bolest břicha, že

přiběhla s hrůzou ke mně, co se mi stalo. Vytrhnul jsem se jí a ze dveří utíkal domů. Na půdu. Praděda Jan tam schovával staré noviny, korespondenci, nacházel jsem medaile z války, poklad za pokladem. To bylo moje království. Veteš a staré papíry. Tato láska mne nepřestala a z oněch dob zůstala. I ten záchvat musel být zahrán mistrovsky. Nebudu si zbytečně fandit, ale bylo tomu tak. Míval jsem vedle panenek i další své hračky. Do toho období, než jsem nastoupil do školy, byl jím paňác, černoušek. Toho jsem miloval. Obdiv k občanům tmavé čokoládové pleti mi zůstal také. Vzpomínám si na gu-

mový lékařský kufrík červené barvy s lékařskou výbavou. Léčil jsem kočky, prohlížel. Malý samaritán. Zážitkem byl dárek pod vánoční stromeček v podobě kola, menšího, ba nejmenšího vzrůstu. Jednou jsem na něj nasednul a klikatě jel do kopce. Z kopečka jsem s radostí šlapal, jako zběsilej, až jsem sjel do strouhy plné kopřiv. Jenom v trenýrkách. A delší dobu bylo po ježdění.

pokračování příště

rozhovor vedl Michal Šanda, úprava Honza Bartoň, foto archiv Pavla Herota

Úhly pohledu:

Kauza Roald Dahl aneb Karlík a jeho továrna na eticky a ekologický vyráběnou čokoládu

Zdálo by se, že psát o kauze Roalda Dahla, kterému vydavatelství editovalo jeho knihy, by mělo být zbytečné. Psali o tom všichni, je to klasická kauza. Problém je ale složitější, a proto si zaslouží sloupek. Když vydavatelství oznámilo, že Dahlovy knihy upravilo (spisovatel zemřel v r. 1990), strhla se bouře. Viděl jsem to tak jako většina. Že je to blbost. Že dílo se má nechat, tak jak bylo atd.

Stejně jsem si ale přečetl argumenty druhé strany. A nebyly špatné:

1. Dahl sám dílo upravoval. Jeho skřítci Umpalumpové byli původně černoši, ale jelikož je hrdina v knize i filmu nepěkně vykořisťuje, sám potom raději jejich podobnost s otroky upravil do dnešní podoby.

2. Editace knih není nic, co by se nedělo. Každé slavné dílo má mnoho nových vydání. Mění se jazyk. A jen proto, že Mark Twain používal v Huckleberry Finnovi slovo „negr“ máme ho tam nechat a číst to dětem?

3. Jsou to knihy pro děti. To je právě ten třetí argument. Proto nelze říct nechejte knihy tak, jak jsou, dospělý čtenář si to přebere. Pokud je dnes nějaká kniha vážně nevhodná, neměla by se tedy přesunout

do sekce pro dospělé?

4. Objevují se dohady o tom, že skřeti se zahnutými nosy, kteří mají rádi peníze a pracují v bankách, až příliš připomínají antisemitskou propagandu o Židech. Má se i taková symbolika v knihách nechat?

Tyhle argumenty jsou silné a pádné. Pořád ale samozřejmě nevyvrací to hlavní. Tedy že editoři změnili i takové věci jako přídavné jméno „tlustý“ (příliš urážlivé) atd. Tedy zjevně upravují Dahlov svět podle toho, jak se jim líbí. A to se zase nelíbí mně. Protože jsem alergický, když si slavné dílo osvojí nějaká ideologická skupina (zde tzv. Woke people), která si ho upraví, jak potřebuje podle své doktríny. Pokud je tedy Dahlovo dílo skutečně nevhodné pro děti, necht' se přesune do studia pro dospělé. Minulost ale nefalšujeme, minulost studujeme.

Vojtěch Landa

Dýmem:

Takové malé Československo

Jako už tradičně, sotva co zaschl inkoust podpisu pana prezidenta na inaugurační listině, odjel i s manželkou na první zahraniční návštěvu na Slovensko. Tam se prezidentský pár z České republiky setkal s párem slovenským a vůbec nevadilo, že prezidentem je paní prezidentka Čaputová a jejím partnerem je její přítel.

Všem čtyřem to náramně slušelo, a když pan prezident Pavel stál vedle paní prezidentky Čaputové, bylo to natolik hezké, že být paní Pavlovou, vyhlásím bojový poplach, aby náhodou nedošlo k nějakým těm dynastickým vztahům.

Ale v tomto smyslu dopadlo všechno dobře, a pokud jde o pole mezinárodních vztahů, myslím, že první návštěva v zahraničí dopadla na jedničku a že oba nejvyšší ústavní činitelé obou zemí našli společnou řeč, protože jde o lidi, kteří jsou slušní, vzdělaní, inteligentní a jejich svět stojí na hodnotách, nikoli jejich popření.

Ostatně stačí pohlédnout na všechna ta odpudivá extempore, kterých se pravidelně dopouštěl nejvyšší ústavní činitel minulý, ano činitel, protože se choval jako čuně, kdy si opilý v přímém přenosu po tváři rozmazával sople a pak máchal kapesníkem, až se pan prezident Kiska smál.

Ano, šlo by o úsměvnou historku s podnapilým vagabundem, kdyby ten otrapa nebyl prezidentem České republiky, ale slibme si, že tohle je poslední vzpomínka na něj a nyní, ať je mu žumpa lehká.

Protože vzájemné vztahy mezi Slovenskou a Českou republikou jsou opravdu srdečné a hezké a bylo mi velkým potěšením sledovat jejich renesanci.

Jsme velmi dobře rozvedené manželství a právě jsme k sobě našli opravdovou cestu a všechna příkoří, ať již domnělá nebo skutečná, jsme předali historikům, protože oba prezidenti hodlají v nastoupené cestě pokračovat a na mezinárodním poli vystupovat společně, což je něco tak úžasného, že z toho jdou zimomořivky po těle.

A když zazněla naše celá hymna, mohli jsme si alespoň na kratičké okamžik myslet, že to všechno předtím byla jen noční můra a náš společný stát přece jen je, ale já vím, nicméně na okamžik se smím zasnít, ne? I když, kdybychom ten stát od samého začátku budovali jako vztah rovného s rovným a na vzájemném respektu a úsměvech, kdo ví.

Nu což, nezbyvá než opustit ten krátký okamžik snu a vrátit se opět zpět a popřát oběma našim téměř vlastním prezidentům hodně sil a štěstí, aby i nadále přinášeli našim národům radost a mír. A to nejen národům našim, ale všem, které by snad naše porozvodová romance inspirovala, a namísto sporů si také podají ruce, obejmou se a políbí na tvář. Takové Československo se mi velmi líbí.

Miroslav Václavek

Akce:

PONAVAFEST

8. ročník, Brno, Park Lužánky

18.–21. května 2023

STRAKÚV POJÍZDNÝ CIRKUS, HANOUSEK & ROSILIO & CERVENCA, AŽ SE SNAŽÍ ONA, PACHECO (AT), FRANK GRATKOWSKI & KUHN-FU (GE), NEVERMORE & KOSMONAUT, IVO CICVÁREK & ŽIVO, HROZNĚ, HEIMAT, PROGRES 2, EXTEMPORE, FRANTIŠEK SKÁLA & PROVO-DOVNĚ, UTHANDO, TRYON, DORŮŽKA & FISCHMANN & NOVÁK, DIVADLO POLÁRKA, PETRA GOBELOVÁ, HRANICE HUMORU, MONTY, DIVADLO DRUHÝ PÁD, UTRŽENÉ Z ŘETĚZU, MONIKA NEVOLOVÁ, VOJTAAANO, TOMEŠOU, LUMEN ARTISTS a další...

KUNDÍ SVĚT

Květnové soboty 2023, Unleaded Coffee Brno

LAHKÁ MÚZA, JÁTRA REVIVAL, NAŠROT, A BUDE HUŘ, SPUTNIK 81, METAL CRAFT, HOKR, YLO AFRICKÝ SLON, DIE RETARDOVANÝ KOKSOPLYN a překvapení...

KRÁKOR

25. ročník, Ostopovice, Nad Šelší 16.–17. června 2023

ZPUTNIK, ECHTI, VÍTRHOLC, RADIM BABÁK, BUDOÁR STARÉ DÁMY, BOUCHACÍ ŠROUBY, DIE RETARDOVANÝ KOKSOPLYN, ZELENÉ KOULE, ZNOUZECTNOST, PERMON BALET SUPERSTAR, HERNABAR, TYP SKRŠÍN, LOS HIJOS DE DON LUPE, MARKANTNÍ ÚBYTEK MECHANICKÝCH KRTKŮ, VARKAUF, ZÁVIŠ, JANA ORLOVÁ, DÍVADLO, ARCHEOLOGICKO-HUDEBNÍ METADOKUMENT JAKUBA ŽIDA: PRAOTEC RGO-60...

FESTIVAL NAPŘÍČ – KONEC LÉTA U SKALÁKA

Skalákův mlýn, Meziříčko u Želetavy

25.–26. srpna 2023

PO PRACOVNÍ DOBĚ, LYSSA, OTK, NESBITTS INEQUALIT, CHÓR VÁŽSKÝCH MUZIKANTOV, JAKUB NOHA, JIŘÍ NEDUHA & JUST FRIENDS, HOKR, ŠMOX, BBP - PODZEMNÍ ORCHESTR, SDRUŽENÍ RODIČŮ A PŘÁTEL ROPY, NEDĚLNÍ LIDÉ, HROZNĚ, FYZICKÉ OSOBY, MIKY & ERBUFRÝ, DIVADLO PANKATI...

podrobný program a eventuelní změny:

www.spodniproudy.cz

Předplatné:

Uši a Vítr vychází obvykle k příležitostným, výjimečným akcím 5× do roka:

01. Homér's Memorial – leden,
02. Festival spodních proudů – březen,
03. Krákor – červen,
04. Napříč – srpen,
05. Potulný Dělník – říjen.

Roční předplatné je 200 Kč (pět čísel).

Předplatitel automaticky dostává rozšířená čísla. Cena normálního čísla je 40 Kč, cena rozšířeného čísla (s audio nebo knižní přílohou) obvykle 100 Kč.

Kontakt: igor.latal@hotmail.cz,

Archiv: spodniproudy.cz

Oheň na střeše:

Britští vědci zjistili, že na házení žabek jsou nejlepší šutry ve tvaru brambor, oproti tenkým a plochým oblézkům. Dosáhnou tak prý dle matematického modelu dramatičtějších výsledků. Jedná se o superelastickou reakci, kdy se šutr při prvním kontaktu do vody ponoří hlouběji a na delší dobu, v důsledku čehož se vodní tlak na spodní straně kamene udrží déle, hladina se více deformuje a oboje působí tak, že kámen je vytlačen vzhůru. Jakmile je kámen roztočen a vržen tak, že jeho čelní hrana je mírně skloněna k hladině, setrvá ve svém otáčení podobně jako gyroskop. Mimo chodem v klasickém házení žabek od letoška drží rekord patnáctiletý Číňan Shen Danyao, jehož oblézek podle jeho otce skočil 330krát.

••• Irský instalatér se čtvrtmetrovým penísem založil univerzitu pro pornohvězdy ••• Francouzský filozof Geoffroy de Lagasnerie navrhuje zřídit Ministerstvo přátelství, které by radikálně přehodnotilo uspořádání společnosti, které rodinu vnímá za svůj základ. Ve svém manifestu přátelství také píše, že výmluva typu „Nemůžu brzy vstávat, protože jsem byl vzhůru s přáteli do tří hodin ráno“ by měla být stejně účinným argumentem jako „Musím odejít dřív, abych vyzvedl děti ze školky.“ ••• Elenka (10), Vašek (14) a Vítek (16) přišli o tatů: Zlomil si páteř na snowboardu ••• Australský pornoherec Liam Ellis si při natáčení zlomil penis ••• Americká učitelka svým studentům řekla, že jim ukáže malbu proroka Mohameda (ale i Buddhy a dalších) a kdo ji nechce vidět, může odejít. Přesto byla vyhozena – mělo jít o útok na víru muslimů. rektorka uvedla, že respekt vůči islámským studentům by měl předcházet akademickou svobodu. Zástupce Rady pro americko-muslimské vztahy však uvedl, že je rozdíl mezi „neislámským“ a „islamofobním“ jednáním. Vysvětlil to takto: „Pokud si přede mnou dáte pivo, děláte něco neislámského, ale není to islamofobie. Pokud si přede mnou dáte pivo, protože se mě úmyslně snažíte urazit, hraje roli faktor negativního úmyslu.“ ••• Je to dobrý kšeft, být domina? Dá se tím slušně uživit, i když asi méně, než si lidé obvykle myslí. Vím o domině, která na dyšku od klienta odmítla sto tisíc – aby nemusela přistoupit na pravidla jeho hry. Když ovšem klient přinese kilo domácího uzeného, to se odmítá jen těžko... ••• Na konci listopadu 2022 byl spuštěn Chatbot (Chat GPT). Jedná se o umělou inteligenci, která podle zadání napíše počítačový program, poesii a dokáže složit přijímačky na právnickou fakultu. Informace je však potřeba ověřovat za pomoci vlastního kritického myšlení – chatbot za příplatek rozpozná i ironii. V Austrálii byla zavedena nová pravidla ve školství při psaní esejí a testů, protože dle slov jednoho akademika: „Odpověď umělé inteligence je ucelená, komplexní a drží se zadání, což studenti často nedokážou.“ ••• Chrápání u žen souvisí s neschopností dosáhnout orgasmu. ••• Firma z čínského města Čcheng-tu zavedla při pracovních pohovorech pravidlo, podle nějž musejí mít uchazeči i náboroví pracovníci nasazený celooobličejové masky. Chce tím zabránit tomu, aby byli uchazeči zvýhodněni, nebo naopak diskriminováni na základě vzhledu. ••• V Berlíně rozhodli, že vyžadování horního dílu plavek je diskriminace na základě pohlaví. radost pro všechny – snad to brzy přijde i k nám. ••• Dle novely zákoníku práce bude mít zaměstnavatel možnost ve zvláštních případech zaměstnanci práci nařídít. ••• Týraní muži mlčí kvůli předsudkům i strachu z odplaty. ••• Některé ženy zažívají orgasmus v krku. ••• Ústav pro jazyk český Akademie věd České republiky aktualizoval svou Internetovou jazykovou příručku a z hranolek udělal slovo obourodé (podobně jako hranolčí oboupohlavní rodiče brambor/brambora) – neučinili tak údajně z genderových důvodů, ale protože se i ve spisovných projevech tvary rodu ženského používaly a jednoznačně převažovaly nad tvary rodu mužského. Od února si lze tedy spisovně objednat smažený sýr s hranolky i s hranolkami. Čeština se tak vyvíjí bez ohledu na původní význam (ten hranol), ale z důvodu masového užívání (podobně jako třeba dříve potenciální vs. potencionalní). ••• Zpěvačka Ewa Farna se rozplakala v pořadu Interview ČT24. ••• V únoru zemřel ve věku 48 let brněnský básník Bořek Mezník a v březnu ve věku 39 let brněnský fotograf Radim Dibdiak.

Φ&Γ

Tiráž: Uši a Vítr – noviny potulné akademie • založil J. E. Frič v roce 1996 • od r. 2012 vycházejí jako samizdat s pomocí Boží a přátel • redakce: Fido, Honza Bartoň, Milan Haußmann • přispěvatelé: Miky Marusjak, Vojtěch Landa, Ivosh Krejzek, Luboš Vlach, Šimon – básník ulice, Václav Roháč, Michal Šanda, Miroslav Václavek, Květuzor Škvírkó, Viktor Hait.